

Junak Mistrzem Parany w Lekkoatletyce i vice-mistrzem w Koszykówce i Siatkówce!

GAZETA POLSKA

GAZETA POLSKA — Caixa Postal B
Curityba — Paraná — Brasil.

Redakcja i Administracja:
Rua Aquidaban N.º 842

Sekcja administracyjna w Sao Paulo
J. M. HOLESKI
— Caixa Postal, 2295

Redaktor odpowiedzialny: KAZIM. OŁDAKOWSKI

WARUNKI PRENUMERATY ROCZNE.
W Brazylii 14\$000
W Argentynie 5 pezów
W Ameryce Północnej i Europie 2 dolary
Sprzedaż w kioskach \$500 za numer.
Prenumeraty opłaca się z góry.
Za artykuły podpisane Redakcja nie odpowiada. — Reklamów nie zwraca się, nawet tych, które nie są drukowane.
Numer dzisiejszy 8 stron druku.

Nr. 14 | Telefon 4-3-4 | Kurytyba, 30 Marca 1933 | Rok 42

Junak zdobywa TYTUŁ MISTRZA PARANY w Lekkoatletyce

W niedzielę dnia 26 marca b. r. na stadionie sportowym Atletico-Paranaense zostały zakończone mistrzostwa Parany w lekkoatletyce, z których JUNACY wyszli zwycięsko, zdobywając tytuł Mistrza Parany i piękny puchar ofiarowany przez Liga Atletica Paranaense. Zawody zaszczycił swą obecnością Pan Konsul Generalny R. P. Dr. Roman Staniewicz z małżonką, Pan Vice-Konsul Cybulski i wielu Rodaków, którzy podziwiali jak pięknie walczy nasza młodzież, o palmę pierwszeństwa.

BIEG 110 m. Z PŁOTKAMI

po dwóch przebiegach w finale zajmują miejsca:
1-szy Kossobudzki — Junak — czas 18 sek.
2-gi Domański " Teuto
3-ci Hey " Teuto

SKOK O TYCZCE

1-szy Kubisty — Junak, skokiem 3,31 m. ustanowił nowy rekord Parany.

2-gi Roguski " Teuto
2-ci Kneib " Junak
4-ty Kania " Junak

BIEG 800 m.

1-szy Annibal z Coritiby czas 2,15
4-ty Opsyński Junak

RZUT OSZCZEPEM

1-szy Kruegier Coritiba 44.23 m.
3-ci Celiński z Junaka 41.98
4-ty Kubisty " "

BIEG 10.000 m.

1-szy Wiśniewski Junak czas 38.11/5
2-gi Wiśnik " "
3-ci Sobociński " "
4-ty Oliveira Coritiba

SZTAFETA OLIMPIJSKA 800x400x200x100

1-sza drużyna Junaka w składzie: Opsyński, Roguski, Domański i Cichoń. Czas 3.50.4/5.
2-ga drużyna Coritiby
3-cia drużyna Teuto

Ogólna ilość punktów zdobyli: JUNAK 86, Teuto 59
Coritiba 53, Handwerker 7, Atletico 1.

Wyścig rowerzystów.

W dniu 26, 3 b. r. odbył się bieg kolarski na przestrzeni 94 km. z Kurytyby w kierunku Antoniny i z powrotem.

Marjan Gliszczyński z Junaka N. 1, pomimo wypadku przewrócenia się i pokaleczenia zdobył 2-go miejsce.

Po zawodach zostali wszyscy Junacy, którzy brali udział w mistrzostwach, zaproszeni przez P. Sadowskiego, do cukierni Kolegów Junaków—Braci Oldakowskich, gdzie byli podejmowani dobrą czekoladą i wymienionymi ciastkami.

Bez obwijania w bawełnę.

Huragan ostatnich przejawów naszego zbiorowego życia, nie może przejść bez wspomnień — bez analizy i omówienia całości zaszłych wypadków. Złożyło się szczęśliwie, że wymieniony huragan ugodził tym razem właśnie w to, co należało zniszczyć, w to, co stało na przeszkodzie w rozwoju naszego tu życia w snobizm, inaczej kółnictwo jak mówi Żeromski. Tak zawsze być powinno: gdzie pojawi się kółnictwo, niech będzie huragan. Inaczej nigdy do niczego nie doprowadzimy. Wspomniane kółnictwo, to właśnie ta koterja partyjnicwa, takorupcja skombinowanych ze sobą samolubów i renegatów — wyrzutków społeczeństwa. W tej chwili zostali oni przez wspomniany huragan już zmiecieni z platformy naszego zbiorowego życia i dla nas społecznie już nie istnieją. Odtąd prowadzić będą marny swój byt, nie wśród nas, lecz obok nas. Czyli, że spustoszenie jakiegoś dokonał ostatni huragan było zbawienne. Teraz, w oczyszczonej atmosferze, społeczne nasze życie wybujać powinno nowym zdrowym płomieniem, gdyż tylko wówczas wykorzystane będą dodatnie strony huraganu, w myśl zasady, że niema zła, któreby nie wyszło na dobre.

Ostatni wstrząs społeczny na naszym odcinku tu na wychodźstwie, nie powinien wpłynąć rozstrajając na zbiorowy wysiłek konsolidacji wszystkich dodatnich dążeń brazylijskiej Polonii. Owszem, obecnie „konsolidacja ta popłynąć powinna tem zwartszym i głębszym korytem, im dokładniejsze jest oczyszczenie atmosfery społecznej. Zrobimy przegląd tej atmosfery. Mimo wysiłków ze strony kółnictwa, w celu nadania ostatnim wypadkom cech zatargu politycznego grup stałe ze sobą rywalizujących, t. zw. prawicy, wypadki te wcale nie miały nie wspólnego z naszym prymitywnym życiem politycznym. Miały one nato-

miast podłoże czysto utylitarne, t. j. „geszeftarskie“, bo chodziło tu o wydobycie z Polski grubszej sumy pieniędzy dla sprawy adwokackiej, prowadzonej przez adw. p. Jana Grabskiego i sp. w imieniu powodów, p. p. Benrada i Radeckiego. Nic mi to nie obchodzi która strona miała rację: czy powód, czy pozwany, i wcale nie na tem tle deszło do huraganowych konsekwencji. Wolno było pp. Benradowi i Radeckiemu skarżyć Warszawskie Tow. Kolonizacyjne, tak samo jak wolno było adwokatowi p. Grabskiemu wziąć tę sprawę, w ręce, chociażby przewidziane przez niego honorarium nie miało wynosić połowę kwoty procesowej, lecz nawet całą tę kwotę. Bowiem ta sprawa, to rzecz sumienia, wartości osobistych i zawodu tak powodów (Benrad, Radecki), jak i adwokata (Grabski i sp.), czyli sprawa zupełnie prywatna. Do sprawy tej, jako zupełnie prywatnej, społeczeństwo nasze, a tem bardziej jego grupy polityczne, nie ma ani obowiązku ani prawa wtrącać się. I tak też właśnie było. Natomiast całkiem inaczej przedstawia się sprawa, jeśli powód i jego rzecznik p. adwokat Grabski i sp. sprawę tę z premedytacją skierowali na drogę społeczną, co gorsza, nawet na drogę dyplomatyczną, by używszy brazylijskiego dziennika publikowali tego rodzaju artykuły, które nie tylko godziły w stronę pozwana, ale wprost atakowały państwo polskie i wogóle wszystkich Polaków. Oczywiście, że przez taki niby — spryt adwokacki, zupełnie prywatnej sprawie sądowej nadało się z rozmysłem cechę polityczną, a to właśnie leżało w utylitarnym interesie powodów (Radecki, Benrad) i ich rzeczników (adw. Grabski i sp.). Przypuszczali oni, że w ten sposób tem skuteczniej wymuszają na pozwanych wypłacenie olbrzymiej kwoty procesowej. Myśleli oni, że zaszantażowanie w ten sposób, głupio pojmowanych przez nich, interesów Polski, zmusi

polskie czynniki do natychmiastowego zatamowania toku tej afery, kosztem bezzwrotnego wypłacenia pieniędzy.

Jak daleko posunęli się w swej geszeftarskiej bezwzględności sprawcy tego szantażu niech świadczy fakt, że w omawianych publikacjach w „Correio do Parana“, polską działalność na terenie Brazylii przedstawiono jako zamach na interesy tego kraju, mianowicie jakoby Brazylii groziło niebezpieczeństwo polskie, tak jak się nieraz mówi o złótem niebezpieczeństwie. Pomyśleć tylko, że taką publikację ośmielił się puścić w świat dziennik brazylijski, a więc dziennik kraju, który doskonale wie jak lojalną i jak prawdziwie obywatelską i dla Brazylii pożyteczną jest tutaj praca polaków. Reasumując powyższe wywody stwierdzić wypada, że utylitarne i antypolska kampania, Grabski i sp., wcale się nie udała, bo nie tylko nie przyczyni się do wymuszenia od Polski pieniędzy, lecz wprost zmioła z platformy naszego zbiorowego życia lekko-myślnych a życiowo niewyrobionych renegatów, oraz ukrytych, lecz ogółowi dobrze znanych denuncjantów i zdrajców, a zbliżonych do tych wyrzutków społeczeństwa, mocno skompromitowała. Społeczeństwo polskie w Brazylii zdało tym razem celującą egzamin swojej wartości, oczyszczając atmosferę społeczną tu na wychodźstwie. Nauka w las nie pójdzie. Dobra jest dla innych, szczególnie dla młodzieży kształcącej się w zawodzie adwokackim.

W następnym artykule omówię wypadki zaszłe w Cen. Zw. Pol. na tle nieobliczalnych adwokackich manewrów p. Grabskiego, który nadobitek wszystkiego jest prezesem C. Z. P. w Brazylii. Ładne rzeczy!

Stanisław Hessel

TELEGRAMY

STANY ZJEDNOCZONE. Kilka miast zostało nawiedzonych straszliwą trąbą powietrzną. Dotychczas wiadomym jest o 36 wypadkach śmiertelnych, a 200-u poranieniach.

NIEMCY. Miasto Plauen, Zwickau, Passawa i Wrocław nadały prezydentowi Hindenburgowi, honorowe obywatelstwo.

FRANCJA. Wielki aeroplan, trójśmigłowy spadł rozbił się. Dwóch pilotów wojskowych poniosło śmierć na miejscu.

GDAŃSK. Po otrzymaniu odpowiednich gwarancji, że skład amunicji na Westernplatte, nie będzie napadnięty przez oddziały hitlerowskie, Rząd Polski ściągnął posiłki wojskowe straży składu, które wyjechały z Gdańska dn. 10-go b. m. o 10, 45.

CHINY. W czasie wypadku kolejowego w Suh-Pinh-Kai zostało zabitych 50-ju pasażerów; a 70-ju odniosło rany.

ROSJA. Rząd uwięził 4-eh inżynierów angielskich, firmy Vickers Metropolitan Co i 30-u rosjan, robotników, pod oskarżeniem sabotażu. Rząd angielski przesłał do Sowietów dwie energiczne noty,

NIEMCY. Pięciu morderców komunisty Pientrzucha, skazanych zrazu na śmierć, a potem na dożywotnie więzienie, zostało ulaskawionych.

CHINY. Chińczycy rozpoczęli gwałtowną ofensywę, w okolicach chińskiego muru, prowadzoną przez marszałka Tsziang-Kai-Czek, i odebrali japończykom kilka ważnych pozycji. Japończycy, wysilają się by wstrzymać ofensywę swych przeciwników.

NIEMCY-KIEL. Napowrót wprowadzona, dekretem Hindenburga, flaga cesarska — czarno białoczerwona została wywieszona dn. 16-go, przez wszystkie okręty wojenne stojące w porcie w Kielu.

WŁOCHY. Prezydent angielskiego gabinetu ministerjalnego Macdonald i sekretarz Spraw Zagranicznych Simon znajdują się w Rzymie, gdzie wraz z Mussolinim, omawiają, potożenie polityczne świata.

NIEMCY BADEN. Uwieszono wszystkich posłów komunistów i socjalistów. **WŁOCHY.** Królowa Helena, następcą tronu księża Umberto i księżna Marja, będą obecnymi przy otwarciu wrót juhileuszowych w kościele Św. Piotra.

NIEMCY. W Freiburgu, przeprowadzono rewizję w mieszkaniu posła socjalistycznego Mussbayera, który zirytowany w najwyższym stopniu, zabił z rewolweru jednego z agentów policyjnych, a dwóch ciężko zranił.

PRUSY. Prezydent Pruskiego Sejmu zabronił wstępu na trybunę dziennikarską reprezentantom prasy socjalistycznej i komunistycznej.

WŁOCHY. — Ministrowie angielscy Macdonald i Simon, odbyli szereg konferencji z Mussolinim w czasie których miał powstać plan by stworzyć porozumienie, czterech wielkich mocarstw, a mianowicie Włoch, Niemiec, Angji i Francji. Według dyktanda tych państw, miałyby się regulować wszelkie sprawy w Europie, z czego miałyby wynikać długi okres pokoju. W każdym razie wypadłoby, zapytać się innych państw, czy zgodzą się na takie załatwianie spraw, wbrew ich woli. Wobec rozpowszechniających się wieści o możliwościach rewizji traktatów, o nowym podziale kolonii, nie można się dziwić, gdyby powstał blok państw słowiańskich i nadbałtyckich. Kacerysi ministrowie angielscy, zostali przyjęci przez Jego Świątobliwość Ojca świętego, na specjalnej audjencji. Fakt ten jest komentowany, gdyż od czasu wojny, żaden minister angielski, nie był jeszcze przyjęty, przez papieża.

BERLIN. Odbyło się posiedzenie parlamentu niemieckiego, czyli raczej Pogrzeb parlamentaryzmu w Niemczech. Wszystkie formalności załatwiono bez oporu w kilkunastu minutach. Rząd zostanie wyposażony pełnomocnictwami, dającym mu absolutną władzę. Hitler wypowiedział mowę programową, która była i jest komentowana we wszystkich dziennikach świata. Rząd urządzi obozy koncentracyjne, dla komunistów i socjalistów. Tysiące żydów, socjalistów i komunistów, ucieka poza granice państwa.

POLSKA

KRAKÓW. W związku zusiłowaniem wywołania rozruchów antysemitkich, policja przeprowadziła wiele rewizji, na Śląsku, w Bochni i Lwowie. Rozruchy te wywołane pod wpływem niemieckim, kompromitują w ogromnym stopniu, stronnictwa prawicowe.

WARSZAWA. Fabryki polskie otrzymały od Sowietów, zamówienia na 15 lokomotyw, za sumę 850.000 złotych.

GDA SK. Uwieszono byłego posła komunistycznego Kresta, za przemykanie towarów, na terytorjum „Wolnego Miasta“. Przy tej sposobności policja zrewidowała mieszkania wielu przewartościów.

DĄBROWA GÓRNICZA. Trwa strajk robotników w kopalniach węgla. Wielu

z nich, zabarykadowało się w kopalni i pomimo namowy, nie chce jej opuścić. Zdaje się jednak, że przyjdzie do porozumienia.

WARSZAWA. Żydowski Związek Handlowców, naradza się nad sposobem przeprowadzenia bojkotu towarów niemieckich, na znak protestu przeciw przesławianiu żydów w Rzeszy.

WARSZAWA. Stowarzyszenie byłych kombatantów izraeliitów zebrało się w Warszawie, gdzie jego członkowie założyli protest przeciw dążeniem rewizjonistycznym niemieckim i postanowiło popierać organizację strzelca żydowskiego.

DĄBROWA GÓRNICZA. Robotnicy którzy zabarykadowali się w kopalni w Klimontowie, zdają się być zdecydowani załatwienia sporu polubownie. Z miejscowości tej wyjechała deputacja robotników, która odbędzie konferencję, z ministrem Opieki Społecznej.

WARSZAWA. — Sowiety wstrzymały zamówienia, różnym firmom niemieckim, a toczą rokowania, celem udzielenia ich fabrykom polskim.

Pomnik Barona Rio Branco. Wysłano z Francji do Brazylii pomnik barona Rio Branco okrętem «Ruy Barbosa».

„O ŚWIATŁO NAUKI“

Czemże jest wartość człowieka bez nauki? Nauka, ów owoc pracy mężów wielkich, ów dowód świadectwa pokoleń, ów produkt myśli ludzkiej i niezmiernych badań odkrywcy jest tym kaganiem co rozświetla urok nas otaczający. Nauka czyni że człowiek poznaje nowe myśli i nowe teorie. Nauka daje poznanie mądrości wielkich ludzi i życie ich nierzawie przed nami niy drogowskaz. Nauka to poznanie siebie i odkrycie w sobie wielu źródeł twórczych i niszczyielskich. Nauka to poznanie wszystkiego co nas otacza. Człowiek jest pyłkiem niewidzialnym wśród potężnych żywiołów i sił nieznanymi, którymi rządzi tajemnie i niewiedzą. Prawami i równie rządzi się ludzie a prawa ekonomiczne kierują życiem gospodarczym świata. Nauka nam otwiera oczy na te prawa, uczy nas je szanować i ukazuje nam cel ich istnienia. Potężną jest nauka! Nieraz w pogoni za chlebem powszednim zapominamy o niej zapominamy że sami wiemy bardzo mało i zapominamy że dzieci nasze wiedzą jeszcze mniej. Nieraz czujemy coś czego nie możemy określić, nieraz tłumaczymy sobie różne zjawiska na swój sposób, nieraz zastanawiamy się dlaczego jest tak a nie inaczej, a nie możemy sobie odpowiedzieć. Chęć poznania i tłumaczenia zjawiska życia ludzkiego i natury istnieje w każdym człowieku i każdy niemal człowiek stara się je sobie wyjaśnić. Wielcy badacze życie swe poświęcili dla wyjaśnienia nieznanymi zjawisk. Wiele już jest prawd jasnych dla człowieka a przecież te prawdy były doniedawna jeszcze tylko iskierką w mrokach niewiedzy lub zgoła czarną zasłoną przed oczyma ludzkimi. Miasta ozdabiają pomniki ludzi, którzy zapalem do nauki, poświęcałem i genialnym umysłem rozwiązywali tajniki gnębiące ludzkość. Dużo jeszcze jest na świecie nieznanego, dużo jeszcze żyć wchłonie zapal odkryć i badań tajemnych praw i zjawisk, ale zastępy uczonych coraz to rozjaśniają ciemność. Ludzie ciemni, którzy nie poznali owoców mądrości jakie daje nauka zjawiska życia ludzkiego i żywiołów nas otaczających tłumaczają sobie po swojemu. Rosną między ludem przesady, głupie miemania, i ludzie stoją się czasem niewolnikami przywidzeń i uroków. Zrębiająca w każdym człowieku chęć tłumaczenia sobie nieznanymi praw i zjawisk, pcha ciemnych w objęcia zabobonu i głupoty. Przedziwne leki stworzyła tautazja ciemnych bab i szkaradne zwyczaje wprowadziły między lud zabobony. Do krwawych nieraz porachunków dochodzi po osiedlach naszych rolników urojone uroki lub złe spojrzenia, a krzywdy bolesne spotykają wielu z powodu róż-

nych zabobonych podejrzeń. Nieraz interesują ludzi różne kwestje zwracane z ich życiem i stosunkami miejscowymi, nieraz tęsknotę za dalekim krajem pobudza jego ciekawość, co też tam słychać?

Chciałby się wówczas coś dowiedzieć coś przeczytać, a tu pism brak, książek niema, z czytaniem też kiepsko lub wogóle też znajomości nie posiada.

Ludzie tacy to materiał do otumanienia przez przekupnych agentów i prowokatorów. Z takim ciemnym ludem wszystko się zrobi, do wszystkiego ich się namówi, wszystko im się odpowiednio do swych celów wytłumaczy. Ludzie ci to bezwiedny ciemny tłum, który nie wie co ma myśleć o różnych kwestjach. Skąd też mogą mieć o czemś własny sąd, przecież nikt ich niczego nie nauczył, niczego z dzieł świetnych nie poznali. Na takiej to glebie wyrastają nieuzasadnione niechęci, na niczem nie oparte sądy, fałszywe podejrzanie i t. d. Wśród takiego społeczeństwa łowią ryby w mętnej wodzie różni oszuści i nieponie lub zgoła ludzie rozmyślnie na szkodę naszego ludu działający.

Powinna ustąpić ciemność światła nauki.

Wielu ludzi dobrej woli pracuje żmudnie nad tem zagadnieniem, wielu nauczycieli ideowców walczą z niedostatkami w dziełach naszych osadników poznali dobrodziejstwa oświaty. Nie utrudniajmy im posyłajmy dzieci do szkół i oddziałujmy ciężko zarobiony grosz na pisma i książki. Poznanie wiedzy sprawia ludziom zawsze wielką wewnętrzną radość.

W Polsce pracuje nad udostępnieniem książek naukowych szerokiej masie niezamożnej ludności szereg towarzystw między którymi «Polska Macierz Szkolna» zajmuje pierwsze miejsce. Zwróćcie się do niej, napiszcie, wyjaśnijcie swe potrzeby a napewno przyjdzie nam z pomocą.

Kasa im. Mianowskiego której pomocnym winien być każdemu ofiarny polak, opiekę rozciąga nad tymi co pracują naukowo. Tysiące owoców pracy naukowej wydanych zostało przez tą instytucję. Książkę popularną dostanie za grosze ten co ją zechce dostać, w parę minut dziennie ale codziennie wystarczy do szybkiego zapoznania się z jej treścią. Nie bądźcie głusi na wołanie tych co dla dobra oświaty biblioteki chcą zakładać i was wzywają do współpracy. Trochę dobrej woli nieraz wystarczy dla dostarczenia sobie i swej rodzinie poznania oświaty, a przecież należy pamiętać że nie jednym chlebem człowiek żyje. Ciało ma swoje potrzeby i dobrze o tem pamiętajmy ale czy pamiętamy też o dostarczeniu pokarmu dla ducha.

B. Żabko-Potopowicz

- 1) Polska Macierz Szkolna. Warszawa, Mouresztadt 23.
- 2) Instytut im. Mianowskiego. Warszawa. Pałac Staszica.

Companhia Colonizadora e Mercantil Paranaense S. A.

(Paranańska Spółka Kolonizacyjno-Handlowa T. A.)
Rua Angelo Sampaio, 41
CURITYBA — PARANA — BRASIL

Caixa Postal, 222

Telegrammas „Colonizadora“

Sprzedaje ziemie na kolonji

NOWA WOLA

za gotówkę lub na dogodnie raty bez procentów. Czy chcesz zabezpieczyć sobie i swej rodzinie dobrobyt? Czy chcesz posiadać ziemie, której tytuł własności jest gwarantowany? Czy chcesz mieć dobre i obfite plony i łatwą sprzedaż swych produktów na miejscu?

Jedź do

NOWEJ WOLI

Stacja kolejowa Artur Bernardes Linja Parapanema stan Parana. Wszelkich informacji i objaśnień udziela biuro Paranańskiej Spółki Kolonizacyjno-handlowej Curitiba Rua Angelo Sampaio nr. 41 antigo Caixa postal 222, Cooperativa Polono-Brasileira Curitiba Avenida João Pessoa nr. 71 2 andar i administracja Nowej Woli Stefan Wolski Stacja Artur Bernardes Linja Parapanema Parana.

Przejazd ze stacji Artur Bernardes do kolonji Nowa Wola w każdy piątek, jako też utrzymanie dla zwiedzających kolonje na miejscu bezpłatnie.

Najdogodniejsza komunikacja jest następująca: Wyjechać z Ponta Grossa w południe w środe, przenoćować w Jaguariawie, skąd wyjeżdża się w czwartek rano do stacji Artur Bernardes. Bilety kolejowe należy kupować wprost do stacji Artur Bernardes.

Kurytyba.

Protest Związku Polskiego

Nie mogę pominąć milczeniem protestu Zarządu Związku Polskiego skierowanego ku mej skromnej osobie, a ogłoszonego w prawdzienniku „Ludzie”. Nie chcę z tego robić żadnych kwestyj, o wysokim napięciu dramatyczno-politycznym. Byłoby to dla mnie przykrą niespodzianką, gdyby inspirator i autor tytu niepatryjotycznych a wysoce nieetycznych artykułów

pochwalili mnie. Nie dźwię się, że ci sami ludzie, oskarżeni o rozmyślnie działanie na niekorzyść „Kolonji Polskiej i o szarganie honoru imienia polskiego, parę krotknie w tygodniu uchwalający sobie votum ufności, a sprzykrywsiy sobie tę nieproduktywną pracę, wyrazili mi wyrazy pogardy i potępienia. Innym członkom Zarządu, nie mogą brać za złe że uwiedzeni przez „inteligentów” dali się użyć do tej komicznej roboty. Życzliwość do „Związku Polskiego”, którą zawsze okazywałem nie zmniejszy się przez ten fakt. Oświadczam przeto, że żaden z moich artykułów nie zwracał się przeciw „Związkowi Polskiemu” lecz przeciw niektórym członkom Zarządu C. Z. P. przylepionym silnie, jakby klejem do swych krzesel kuralnych. Słowa «Spruchniałe Mury Związku chwieją się» nie odnoszą się do gmachu „Związku Polskiego” lecz do C. Z. P. i to nie do całego związku, lecz do niektórych członków Zarządu C. Z. P. Są one metaforą czyli przenośnią, co doskonale ci, którzy podniecili resztę „Zarządu Związku Polskiego” do reagowania w ten sposób na moje artykuły, w obronie honoru polskiego rozumieją. Zdają sobie doskonale sprawę, że mury, cegły i fundamenty gmachu Związku Polskiego są w świetnym stanie, a prawie tak twarde, jak głowy tych, którzy ten protest wymyślił i innych do głosowania za nim, wykrętnie przywieśli. Na zniechęcenie, po chrześcijańsku odpowiadam słowami przebaczenia, życząc „Związkowi Polskiemu” jak najwspalniejszego rozwoju i powodzenia.

Jan Chorośnicki.

Podatek od Przemysłu Rzemiosł i Sprzedaży napoi wyskokowych

Kolektoria Stanowa, rozporządzeniem z dn. 2-go marca podaje do wiadomości, że podatki podane powyżej, mają być płacone, przez przeciag bieżącego miesiąca. Następnie opóźniający się, będą obłożeni odpowiednią grzywną.

Ostrzeżenie przed komunistami

Szef Policji Paranańskiej otrzymał od gabinetu śledczego w S. Paulo, następujące doniesienie: «Poselstwo Brazylijskie w Pradze Czeskiej donosi telegraficznie, że dn. 3-go marca następujące osoby, zajmujące się plataną propagandą komunizmu, wyjechały do Brazylii: Ivan Petropuch, znany także pod nazw. Maks Sel don, urodzony w roku 1886-ym na Bukowinie, mający paszport Nr. 8622, wydany przez władze pomorskie, dalej Peter Globan, zwany również Hans Schledinger, opatrzony w paszport Nr. 5629 wystawiony w Hamburgu. Dn. 17-go marca, odjechali dalej, na pokładzie statku „Monte Sarmiento”. Ivan Kezinkow, zwany także Maks Weber, dziennikarz, posiadający paszport Nr. 533, wystawiony w Monarchjum, dalej Ligonio Liwertlow zw. Karolem Farnowiczem Nr. paszportu 1253 wystawionego w Kiołewcu i Marja Kleinberg, zwana również jako Fanny Rosenberg, zaopatrzona w paszport austriacki, licząca lat 23. Wszystkie te osoby mówią po hiszpańsku a mają sfałszowane wizy konsularne na swych paszportach.

Powrót generała Maria Tourinha

Generał Mario Tourinho po wdroży do Ponta Grossy, z swej podróży do Guarapuawy, dn. 17-go b. m. W sobotę adwokat dr. Romario Fernandes, który towarzyszył panu Generalowi w jego podróży, odjechał w misji politycznej Stronnictwa Liberalnego w północne strony Parany, a General Mario Tourinho wraz z towarzyszącymi mu osobami powrócił do Kurytyby.

Mianowanie

Generał Guilherme Cruz, dotychczasowy komendant 5-go okręgu wojennego, został mianowany komendantem 5-jej Brygady Piechoty.

Jakby w Wenecji za czasów dożów.

W pewnym składzie owoców, znajdującym się na placu Senador Andrade, niejaki Miguel Jorge został ciężko zraniony sztyltem przez walecznego Eliasa Demeiro-Garzugę.

Pan Adolpho Konder przybył 24 do Kurytyby

Przybył dn. 24-go marca pan Adolpho Konder, były prezydent Stanu Sta Catharina i przedstawiciel tego Stanu w Wysokiej Izbie Federalnej. Pan Adolpho Konder, który liczy tutaj w naszych sferach politycznych liczących przyjaciel, był bardzo uroczysto przyjmowany w Kurytybie. W sobotę, w Grand Hotelu, wydanym został bankiet na cześć znakomitego gościa, w którym brali udział, liczni jego przyjaciele, wybitne jednostki i przedstawiciele prasy.

Dr. Józeł Czaki

Dn. 19-go marca, dr. Józeł Czaki, lekarz osiadły w Arankarji obchodził 50-lecie swej pracy lekarskiej.

Znany ten lekarz przybył w grudniu, 1914-go roku do naszego Stanu. Jest on nie tylko wybitnym lekarzem, lecz zapalonym przyrodnikiem, który wzbogacił wspaniałymi zbiorami, gromadzonymi skrupnie, wielkim wysiłkiem pracy i bez szczydzenia ofiar pieniężnych, muzea przyrodnicze w Polsce. Jako człowiek, odznacza się zawsze czcigodny jubilat prawością charakteru i prawdziwością, a chociaż jego zasady są wprost przeciwne tym, które my wyznajemy, same uczucie sprawiedliwości, nie pozwala nam zamykać oczu na jego tyśiączne zalety, przeto łączymy się, z całą przyjemnością do grona tych, którzy złożyli, stanowemu D rowi życzenia, w dniu jubileusza, jego naukowej pracy.

Kultura

Otrzymałmy pierwszy numer, miesięcznika «Kultura», organu poświęconemu sprawom kulturalno-oświatowym społeczno-literackim, gospodarczym i handlowym. Jak wiadomo „Kultura” jest wykładnikiem myśli ugrupowań postępowych. my zaś jesteśmy organem konserwatywnym, stojącym w pierwszym rzędzie i to twardo na gruncie Kościoła Rzymsko-Katolickiego. Lecz właśnie dla tego, naśladując zawsze naszego Boskiego Mistrza i szanujemy cudze przekonania. Wyrażamy również nadzieje, że będąc przeciwnikami, potrafimy jednak zawsze znaleźć platformę wspólną. prasy dla dobra polskości Kolonji Polskiej w Brazylii i naszej przybranej Ojczyzny.

I w tej to nadziei wyrażamy „Kulturze” życzenia pomyślnej pracy. Co się zaś tyczy zewnętrznego wyglądu pisma, musimy dodać że jest ono nader starannie wykonane, a jeżeli chodzi o treść to jest ona rzeczywiście wartościowa, a przykład poematu Olava Blac „Poszukiwacz Szmasagdów” dokonany przez dra Szymona Kossobudzkiego, ma wysoką artystyczną wartość.

Rio Grande do Sul.

Nieszczęsny Holender.

Jeanen Von Tefelen, holender a z zawodu rzeźbiarz, liczący lat 29, wprowadził w swój własny organizm zbyt pochopnie niezmierną ilość trunków alkoholycznych, a następnie udał się do domu. Tam dostał ataku gorączki opilczej, zwanej pięknie po łacinie «delirium tremens». Na wrzask ofiary zbytniego zamiłowania do trunków, zjawilo się pogotowie ratunkowe, które odwiozło nieszczęsnika do szpitala.

Utonął w czasie kąpieli.

W mun. Sta Victoria chłopiec im. Romariz syn pana Crispiano Dias w czasie kąpieli w rzecce został porwany przez wir i utonął. Zwłoki nieszczęsnego topielca zostały wyrzucone przez wir w godzinę później, dokładnie w tem samym miejscu, kędy zniknął pod powierzchnią wody.

Wody potoku wyniosły tajemniczego trupa.

Wody potoku Tabatinga w 7-ym okręgu mun. Rio Pardo wyrzuciły zwłoki, w których rozpoznano niejakiego Marcellina, służącego w posiadłości dra Roberta Danmanna. W lesie, w znacznej odległości napotkano opuszczony, jeszcze osiodlanego konia własności nieboszczyka. Władze sięlą się, by wyjaśnić tę tajemniczą sprawę.

Przy schyłku życia
Nasze ciało przeistacza się w jeden zbiornik bólu. Z biegiem czasu gromadzą się w nim w przewodach moczowych niebezpieczne zarodki, które powinny być usunięte. Pastyliki RINSY oczyszczają gruntownie organizm i dezynfekują, uwalniając go od wszelkich nieczystości.

DOM ZDROWIA

SANATORIUM CHIRURGICZNE SZWAJCARSKIE

Rua Quinze de Novembro

Nr. 1690 — Telefon 433.

Dr. G. LUENBERGER,

mający długoletnią praktykę w szpitalach europejskich.

LEKARZ SPECJALISTA w zakresie Wysokiej Chirurgji, chorobach kobiecych, przewodów moczow.

Konsultacje: 10—12 i 2—5, z wyjątkiem niedziel i sobót po poł.

Promienie-X, Promienie-ultrafioletowe, Diatermja chirurgiczna i ogólna. CENY przystępne.

Klinika i Chirurgja Dentystyczna

M. GOSŁAWSKIEGO

w Marechal Mallet

z długoletnią praktyką w Kurytybie, S. Paulo i Porto Alegre. Leczenie i wyjmowanie zębów bez bólu.

Szczęki w kauczuku i w złocie. Ceny umiarkowane — wykonanie gwarantowane.

Uwaga: Wyjeżdża 2 razy w tygodniu do Rio Azul i Rio Claro. 45-4-16

Dobra okazja.

Za 3.500\$000 sprzedam dom drewniany, mieści 2 pokoje i kuchnię z ziemią 11 i pół x 47, 15 minut od tramwaju, przyjme 500\$000 wstępu, resztę na raty. Blizszych informacji udziela się Rua Westphalen Nr 35.

Wi

Nowy dzien
sobie prop
„prawiedz

Dn. 13-
dziennik «
cy pod dy
vera. Prze
zowego eg
miastem a
prospekty
dziennika

W Mar
nącym ka
walkami b
w drewni
pewnego p
skich, Ped
pożaru wz
szego sto
gwałtowna
jednej chw
nek, w sto
W tej kata
ciel wili, a
ranienia t
dziny.

W Mar
nącym ka
walkami b
w drewni
pewnego p
skich, Ped
pożaru wz
szego sto
gwałtowna
jednej chw
nek, w sto
W tej kata
ciel wili, a
ranienia t
dziny.

W Mar
nącym ka
walkami b
w drewni
pewnego p
skich, Ped
pożaru wz
szego sto
gwałtowna
jednej chw
nek, w sto
W tej kata
ciel wili, a
ranienia t
dziny.

W Mar
nącym ka
walkami b
w drewni
pewnego p
skich, Ped
pożaru wz
szego sto
gwałtowna
jednej chw
nek, w sto
W tej kata
ciel wili, a
ranienia t
dziny.

W Mar
nącym ka
walkami b
w drewni
pewnego p
skich, Ped
pożaru wz
szego sto
gwałtowna
jednej chw
nek, w sto
W tej kata
ciel wili, a
ranienia t
dziny.

W Mar
nącym ka
walkami b
w drewni
pewnego p
skich, Ped
pożaru wz
szego sto
gwałtowna
jednej chw
nek, w sto
W tej kata
ciel wili, a
ranienia t
dziny.

W Mar
nącym ka
walkami b
w drewni
pewnego p
skich, Ped
pożaru wz
szego sto
gwałtowna
jednej chw
nek, w sto
W tej kata
ciel wili, a
ranienia t
dziny.

W Mar
nącym ka
walkami b
w drewni
pewnego p
skich, Ped
pożaru wz
szego sto
gwałtowna
jednej chw
nek, w sto
W tej kata
ciel wili, a
ranienia t
dziny.

W Mar
nącym ka
walkami b
w drewni
pewnego p
skich, Ped
pożaru wz
szego sto
gwałtowna
jednej chw
nek, w sto
W tej kata
ciel wili, a
ranienia t
dziny.

W Mar
nącym ka
walkami b
w drewni
pewnego p
skich, Ped
pożaru wz
szego sto
gwałtowna
jednej chw
nek, w sto
W tej kata
ciel wili, a
ranienia t
dziny.

W Mar
nącym ka
walkami b
w drewni
pewnego p
skich, Ped
pożaru wz
szego sto
gwałtowna
jednej chw
nek, w sto
W tej kata
ciel wili, a
ranienia t
dziny.

W Mar
nącym ka
walkami b
w drewni
pewnego p
skich, Ped
pożaru wz
szego sto
gwałtowna
jednej chw
nek, w sto
W tej kata
ciel wili, a
ranienia t
dziny.

W Mar
nącym ka
walkami b
w drewni
pewnego p
skich, Ped
pożaru wz
szego sto
gwałtowna
jednej chw
nek, w sto
W tej kata
ciel wili, a
ranienia t
dziny.

W Mar
nącym ka
walkami b
w drewni
pewnego p
skich, Ped
pożaru wz
szego sto
gwałtowna
jednej chw
nek, w sto
W tej kata
ciel wili, a
ranienia t
dziny.

W Mar
nącym ka
walkami b
w drewni
pewnego p
skich, Ped
pożaru wz
szego sto
gwałtowna
jednej chw
nek, w sto
W tej kata
ciel wili, a
ranienia t
dziny.

W Mar
nącym ka
walkami b
w drewni
pewnego p
skich, Ped
pożaru wz
szego sto
gwałtowna
jednej chw
nek, w sto
W tej kata
ciel wili, a
ranienia t
dziny.

W Mar
nącym ka
walkami b
w drewni
pewnego p
skich, Ped
pożaru wz
szego sto
gwałtowna
jednej chw
nek, w sto
W tej kata
ciel wili, a
ranienia t
dziny.

W Mar
nącym ka
walkami b
w drewni
pewnego p
skich, Ped
pożaru wz
szego sto
gwałtowna
jednej chw
nek, w sto
W tej kata
ciel wili, a
ranienia t
dziny.

W Mar
nącym ka
walkami b
w drewni
pewnego p
skich, Ped
pożaru wz
szego sto
gwałtowna
jednej chw
nek, w sto
W tej kata
ciel wili, a
ranienia t
dziny.

W Mar
nącym ka
walkami b
w drewni
pewnego p
skich, Ped
pożaru wz
szego sto
gwałtowna
jednej chw
nek, w sto
W tej kata
ciel wili, a
ranienia t
dziny.

W Mar
nącym ka
walkami b
w drewni
pewnego p
skich, Ped
pożaru wz
szego sto
gwałtowna
jednej chw
nek, w sto
W tej kata
ciel wili, a
ranienia t
dziny.

W Mar
nącym ka
walkami b
w drewni
pewnego p
skich, Ped
pożaru wz
szego sto
gwałtowna
jednej chw
nek, w sto
W tej kata
ciel wili, a
ranienia t
dziny.

W Mar
nącym ka
walkami b
w drewni
pewnego p
skich, Ped
pożaru wz
szego sto
gwałtowna
jednej chw
nek, w sto
W tej kata
ciel wili, a
ranienia t
dziny.

W Mar
nącym ka
walkami b
w drewni
pewnego p
skich, Ped
pożaru wz
szego sto
gwałtowna
jednej chw
nek, w sto
W tej kata
ciel wili, a
ranienia t
dziny.

W Mar
nącym ka
walkami b
w drewni
pewnego p
skich, Ped
pożaru wz
szego sto
gwałtowna
jednej chw
nek, w sto
W tej kata
ciel wili, a
ranienia t
dziny.

W Mar
nącym ka
walkami b
w drewni
pewnego p
skich, Ped
pożaru wz
szego sto
gwałtowna
jednej chw
nek, w sto
W tej kata
ciel wili, a
ranienia t
dziny.

W Mar
nącym ka
walkami b
w drewni
pewnego p
skich, Ped
pożaru wz
szego sto
gwałtowna
jednej chw
nek, w sto
W tej kata
ciel wili, a
ranienia t
dziny.

W Mar
nącym ka
walkami b
w drewni
pewnego p
skich, Ped
pożaru wz
szego sto
gwałtowna
jednej chw
nek, w sto
W tej kata
ciel wili, a
ranienia t
dziny.

W Mar
nącym ka
walkami b
w drewni
pewnego p
skich, Ped
pożaru wz
szego sto
gwałtowna
jednej chw
nek, w sto
W tej kata
ciel wili, a
ranienia t
dziny.

W Mar
nącym ka
walkami b
w drewni
pewnego p
skich, Ped
pożaru wz
szego sto
gwałtowna
jednej chw
nek, w sto
W tej kata
ciel wili, a
ranienia t
dziny.

W Mar
nącym ka
walkami b
w drewni
pewnego p
skich, Ped
pożaru wz
szego sto
gwałtowna
jednej chw
nek, w sto
W tej kata
ciel wili, a
ranienia t
dziny.

W Mar
nącym ka
walkami b
w drewni
pewnego p
skich, Ped
pożaru wz
szego sto
gwałtowna
jednej chw
nek, w sto
W tej kata
ciel wili, a
ranienia t
dziny.

W Mar
nącym ka
walkami b
w drewni
pewnego p
skich, Ped
pożaru wz
szego sto
gwałtowna
jednej chw
nek, w sto
W tej kata
ciel wili, a
ranienia t
dziny.

W Mar
nącym ka
walkami b
w drewni
pewnego p
skich, Ped
pożaru wz
szego sto
gwałtowna
jednej chw
nek, w sto
W tej kata
ciel wili, a
ranienia t
dziny.

W Mar
nącym ka
walkami b
w drewni
pewnego p
skich, Ped
pożaru wz
szego sto
gwałtowna
jednej chw
nek, w sto
W tej kata
ciel wili, a
ranienia t
dziny.

W Mar
nącym ka
walkami b
w drewni
pewnego p
skich, Ped
pożaru wz
szego sto
gwałtowna
jednej chw
nek, w sto
W tej kata
ciel wili, a
ranienia t
dziny.

W Mar
nącym ka
walkami b
w drewni
pewnego p
skich, Ped
pożaru wz
szego sto
gwałtowna
jednej chw
nek, w sto
W tej kata
ciel wili, a
ranienia t
dziny.

W Mar
nącym ka
walkami b
w drewni
pewnego p
skich, Ped
pożaru wz
szego sto
gwałtowna
jednej chw
nek, w sto
W tej kata
ciel wili, a
ranienia t
dziny.

W Mar
nącym ka
walkami b
w drewni
pewnego p
skich, Ped
pożaru wz
szego sto
gwałtowna
jednej chw
nek, w sto
W tej kata
ciel wili, a
ranienia t
dziny.

Wieści z Argentyny

Nowy dziennik „La Brecha” robi sobie propagandę, jak pewien „prawdziwny” kurytybski.

Dn. 13-go ukazał się nowy dziennik „La Brecha” wychodzący pod dyrekcją inżyniera Olivera. Przed ukazaniem się okazał się egzemplarz, krążył nad miastem aeroplan rozrzucający prospekty nowego „naprawdy” dziennika.

Gwałtowny pożar.

W Mar del Plata, mieście słynącym kąpielami morskimi i walcami byków, wybuchł pożar w drewnianej wili, własności pewnego posiadacza dóbr ziemskich, Pedra Rapere. Gdy siła pożaru wzrosła się do najwyższego stopnia, nastąpiła nagle gwałtowna eksplozja, która w jednej chwili przemieniła budynek, w stos dymiących gruzów. W tej katastrofie zginął właściciel wili, a odniosły ciężkie poranienia trzy osoby z jego rodziny.

Stan Obłężenia

W odpowiedzi na żądania socjalistów by Rząd zniósł stan obłężenia ukazał się komunikat, głoszący, że jedynie może to nastąpić gdy Rząd będzie miał pewności, iż próby zakłócenia porządku publicznego przez wyrotowców nie powtórzą się więcej.

Uwolnienie więźniów politycznych

Donoszą z Buenos Aires, że Rząd zamierza wypuścić na wolną stopę wszystkich więźniów politycznych.

Polityk urugwajski który wyjechał do Brazylii

Dn. 16-go przyjechał z Buenos Aires, polityk urugwajski, p.

Alberto Herresa. Podróżuje on na pokładzie okrętu „Cap Arcorna”.

Układ handlowy między Argentyną a Anglią.

Donoszą z Buenos Aires, że misja gospodarcza argentyńska, znajdująca się pod kierownictwem wiceprezydenta Republiki, p. Juliana Rocha, a której powierzono rokowania handlowe z Anglią, miała do zwalczania olbrzymie trudności, by doprowadzić do pomyślnego wyniku swe zadanie. Trudności te zostały głównie spowodowane zagadnieniami, kursu pieniężnego. Informują również że na ostatnim posiedzeniu Rady Ministerjalnej, prezydent Justo poparł stanowisko ministra Skarbu, p. Alberta Hueyo, wobec rozbieżności poglądów, stanowiska argentyńskiego i brytyjskiego, o którym to fakcie Rząd został powiadomiony, przez komunikat przysłany przez p. Juliana Koche.

Prezydent Justo potwierdził raz jeszcze, swe zupełne zaufanie dla działalności pana Hueyo, i postanowił, by były dane nowe instrukcje panu Julianowi Rocha, które mają być zredagowane, przez samego ministra Skarbu P. Alberto Hueyo oświadczył, reprezentantowi agencji „Hawas”, że ma pełne przekonanie, jako te nowe instrukcje pozwolą misji argentyńskiej w Londynie doprowadzić do zadawalniającego rozwiązania sprawy traktatu.

Prawo przyznane byłemu prezydentowi Alvearowi

Najwyższy Trybunał Apelacyjny Federalny przyjął sprzeciw złożony przez obrońców prawnych, byłego prezydenta Kepu

bliki Alveara i uznał prawo, byłego szefa narodu argentyńskiego do zamieszkiwania, w którymkolwiek państwie pogranicznym.

Protest Stronnictwa Socjalistycznego.

Stronnictwo Socjalistyczne wysłało energiczną notę do ministra Spraw Wewnętrznych, krytykując surowo stanowisko władz i policji, w prowincji Buenos Aires. W tym dokumencie socjaliści skarżą się przede wszystkim, z powodu twierdzenia, że działalność represyjna policji, ma być

powodowana według jej własnego twierdzenia, przewrotną propagandą socjalistyczną. Stronnictwo Socjalistyczne zaprotestowało również, przeciw zamknięciu kilku dzienników.

Gwałtowna Burza

Nad częścią południową prowincji Buenos Aires, przeciągnęła gwałtowna burza. W okolicy pampów, spadły ulewne deszcze, przybierając nawet postać prawdziwego potopu. Szkody materialne, wyrządzone przez burzę są ogromne.

korzystając z nieobecności pewnego właściciela domu im. Rodovina Bertolini urzędnika Rejestru Cywilnego, włamali się do jego mieszkania, zabierając różne przedmioty wartościowe i gotówkę przekraczającą wysokość 2:000\$000. Po dokonaniu tego szlachetnego czynu, wyłamali dźwignią okno, znajdujące się w głębi domu i znikli w bezdennej ciszy ciemnej nocy. Policja usiłuje czynić poszukiwania za kawalerami księżycowymi.

Wódka i amory.

Panna Olga Pereira dos Santos, z zawodu służąca, zawarła znajomość z pewnym żołnierzem, który chociaż czuły na wdzięki niewieście, nosi w pierśsiach waleczne serce i stąpając hardo wyciska krew z ziemi rodzicielki. By należycie uczcić nową znajomość, gruchające gołąbki urządziły sobie nocną podróż po Porto Alegre, zwiędzając pilnie wszelkie szynki i nalewając w ząbione otwory swych ust całe morza piwa i pachnącej trzciny. Gdy już byli „dostatecznie” pijani, z powodu malej różnicy zdań, przyszło najpierw do gwałtownej sprzeczki między parą zakochanych, a wtedy waleczny żołnierz użył jako ostatniej racji swej ciężkiej żelaznej pochwy, w której zwykle tkwił groźny miecz i zręcznie napisał szybkimi ciosami na obliczu boskiej Olgi pokwitowanie ulatającej miłości. Gdy bujna, młoda, purpurowa krew poczęła buchać z ran zadanych ręką przewierczonego kochanka, piękna ofiara wydała długi, trwożliwy a rzewny krzyk. Nadjechał ambulans, który zabrał ofiarę i kata, by po opatrzeniu skrwawionej niewiasty, odwiedzić następnie oboje na centralnej policji i kędy oboje zakochanych osadzono w lochu, gdzie z trudnością przenika promyk odżywczego słońca.

Rio Grande do Sul.

Kooperatywa Riograndeńska Smalcu.

Założono w Rio Grande do Sul „Kooperatywę Wytwórców Smalcu”. Dotychczas podpisano 250 kontów kapitału.

Zgon.

Zmarł w Porto Alegre p. T. C. Dillon, konsul angielski, znajdujący się w stanie spoczynku.

Syndykat pracowników dziennikarskich i ksiązkich.

Dn. 15 b. m. założono w Porto Alegre Syndykat Pracowników Dziennikarskich i Książkich.

Wysiedleni z terytorjum Brazylii.

Zostali odstawieni do Livramento, celem wysiedlenia ich z terytorjum brazylijskiego, nie miec Valerio Kern i szwed Karl Petersen.

Generał Flores da Cunha podaje kandydata na interwentora Stanu Sta Catharina.

Jeden z przewodców rewolucji z roku 1930 32 otrzymał podobno zupełnie pewną wiadomość, jakoby p. generał Flores da Cunha uczynił propozycję

Tymczasowemu Rządowi, by pułkownik Aristilian Ramos został mianowany interwentorem federalnym Stanu Sta Catharina.

Wypadek kolejowy.

Stał się ofiarą wypadku kolejowego hamowniczy Feliciano Soares da Silva, gdy powracał pociągiem idącym z Cruz Alta do Porto Alegre. Gdy pociąg wjeżdżał na stację, Feliciano przechodząc z jednego wagonu na drugi, stąpił tak nieostrożnie że straciwszy równowagę runął między dwa wagony. Na szczęście zdarzyło się, że jeden z wozów wyrzucił go poza linję szyn. Ciężko ranny został natychmiastowo odwieziony do szpitala, gdzie lekarze zaopiekowali się nim gorliwie.

Właściciel domu skazany na karę pieniężną.

Prefektura wymierzyła grzywnę w wysokości 200\$000 właścicielowi nieruchomości nr. 1177 i 1185 przy ul. Voluntarios da Patria za przedstawienie podrobionych dokumentów.

Złodzieje nie zasypiają gruszek w popiele.

W Bento Gonçalves złodzieje

plonąca jeszcze lampa, którą zostawiła stara służąca w pokoju pana. Przy jej blasku można było zauważyć, że lekarz jest nieco bledszy, a niekiedy przelatywały przez twarz nerwowe drgania. O czym myślał? O układzie żony ministra.

— Nie, nie — powtarzał — nawet nie próbowałem znaleźć list, który mógł być dla młodej pani tak niebezpieczny, Jego myśli były gdzieś indziej. To był straszny obraz. Zaledwie mógł znaleźć spokój, straszne sny spędzały mu sen, we śnie widział się zawsze w więzieniu nawet na szafocie pod toporem kata. To straszne. Dr. Lorenc chodził w zamyśleniu po pokoju tu i tam. Myślał także o Krausem, który mu według jego rozmyślań nie mógł być wcale niebezpiecznym. Naraz stanął nadsłuchując. — Czy nie był to szmer w obok znajdującym się pokoju studenckim? — Teraz usłyszał znnowu. Słusznie. To było ciche szperanie — tam znajdował się człowiek! Kto to jednak mógł być tam w nocy? Dr. Lorenc nie był wcale tchórzem. Chwył rewolwer i pchnął śmiało drzwi, które łączyły go z tym pokojem. Wznosząc lampę do góry a w prawej mając rewolwer i gotów do strzału wszedł do środka pokoju.

— Pst — to ja jestem! — zabrzmiał cichy głos. Lekarz spuścił rewolwer, bo był to numer drugi, „Stryj Ferdynand”, który stał oparty o stół z szyderczym uśmiechem. Dr. Lorenc wszedł do pokoju. Rewolwer schował do kieszeni i zapytał niechętnie:

— Co pan tu robi?
— O ja mam tu wiele do czynienia — szeptały usta mordercy.
— Do czynienia, co? — Jego wzrok padł dookoła. Wszędzie było nie naruszone na swym miejscu. Książki, preparaty, a w kącie szkielet ludzki. Sługa obserwował wszystkie ruchy lekarza.
— Ach, panie doktorze, pan nie zdradzi co ja zrobiłem. Gdy bowiem pan chciałby tę szufladę wyciągnąć, poznałby pan ważność roboty.
Lekarz przystąpił do szafy, w której przechowywał różne preparaty. Mechanicznie otworzył szufladę. Leżały tu różne kości i ulamki ludzkiego szkieletu.

Doktor zdziwił się.
— Była tu przecież jedna tylko czaszka, a teraz...
— Są dwie — uzupełnił tajemniczy sługa.
— Pewnie, to słusznie bo rozebrałem szkielet, który tu w kącie stał i zapakowałem.
Doktor odwrócił się.
— Przecież tu jest szkielet.
— Pewnie — odparł numer drugi z dźwiękiem wyrazem twarzy. — Szkielet stoi tam, ale nie ten co przedtem.
Zniżył swój głos do szeptu.
— Doktorze — mówił ledwo dosłyszalnie — tu w kącie ten szkielet, to jest szkielet prowizora Jordana.
— Człowieku, co uczynił?
— Coś takiego, czem pokryję zupełnie ślad nawet czynu — odparł nr. drugi z wyuzdaniem. Powstanie podejrzenie, to nikt nie znajdzie ciała wroga pańskiego.
Lekarz nadworny ledwo panował nad sobą.
— A inne resztki? — wykrztusił ze siebie.
— Nikt nie znajdzie — mówił — one są oddzielone i rozdrobnione na

ROWIA
CHIRURGICZNE
KIE
Novembro
fon 433.
ERGER,
praktykę w
jskich.
TA w zakre-
i, chorobach
w moczow.
i 2-5, z wy-
bót po poł.
mienie-ultra-
chirurgiczna
przystępne.
urgja
na
SKIEGO
Mallet
w Kuryty-
to Alegre.
nie zębów
i w zlocie.
— wykonane.
dza 2 razy
godniu do
45-4-16
zja.
m dom drow-
kuchnię z zie-
minut od tram-
wstępu, resztę
acji udziela się

KAZIMIERZ PURWIN

Gdynia dawniej a dziś.

Z wioski --- wielkie miasto i port nowoczesny. --- Gdynia miastem kongresów. --- Towarzystwo Budowy Osiedli. --- Międzynarodowa Morska Wystawa Sportowa. --- Nie damy morza i Pomorza!

(OD WŁASNEGO KORESPONDENTA)

Kto dawniej znał Gdynię, jako biedną wioskę rybacką, zaniebaną przez pruskie władze zaborcze, liczącą niewiele więcej ponad 400 mieszkańców, a miejscowości tej dawno już nie widział, tego mile uderza dziś wznoszące się na dawnych wydmach piaszczystych nowoczesne urzędzone miasto, z pięknymi domami, a dawnych torowiskach — jedyny rdzennie polski port morski, urządzony według najnowszych wymagań techniki i pod tym względem przewyższający niemal wszystkie porty europejskie.

Miasto Gdynia liczy dziś 35 tysięcy mieszkańców, ale plan jego zabudowy na olbrzymich obszarach, przylączonych do Wielkiej Gdyni, t. j. dawnych wsiach i do menach państwowych, — przewiduje, że miasto portowe nad polskim Bałtykiem dosięgnie kiedyś liczby co najmniej pół miliona mieszkańców. W przyszłości Gdynia będzie prawdopodobnie pierwszym po Warszawie największym miastem w Polsce, zarówno pod względem zaludnienia, jak i swej rozległości.

Port gdyniński, ciągle jeszcze przedstawiany przez Niemców, jako mała bajra, jest tak wielki, że równocześnie w ciągu jednego dnia może się w nim pomieścić co najmniej 100 okrętów lub statków, czego dowodem fakt, iż w październiku r. 1932 pewnego dnia załadowywanych było w porcie 65 najprzeróżniejszych wielkości jednostek morskich lub transoceanicznych. Kto ze starych marynarzy, przybywających do Gdyni, widział port tutejszy i je-

go urzędzenia, jakich Gdyni pozazdrościć mogą liczne porty w bogatych krajach Europy, a nawet innych części świata, — ten przekonał się, że pewne koła niemieckie, kierujące się wyłącznie tylko złośliwością wobec Polski niepopległej, urabiają w świecie opinię, która ma samych Niemców ściągnąć musi pogardę.

Budowa portu gdynińskiego podzielona jest na trzy fazy z których druga kończy się w r. 1935, t. j. w trzeciej fazie port będzie napewno największym i najbardziej nowoczesnym ze wszystkich w Europie i z pośród wielu portów nowej ziemi. Gdynia — miasto i port rozwijają się, mimo światowego kryzysu, w tempie iscie amerykańskim.

Ubiegłe lata wykazały, że Gdynia powoli, lecz z każdym rokiem staje się miastem kongresów, nie tylko krajowych, ale także zagranicznych. W r. 1932 kongresów takich odbyło się w Gdyni przeszło 40, w tym kongres wszechsłowiański młodzieży akademickiej, oraz międzynarodowe akademickie wykłady prawa administracyjnego i handlowego, w których brało udział zgórą 300 słuchaczy z różnych krajów Europy. Wykładowcami byli profesorowie uniwersytetów z prof. dr. Tadeuszem Hilarowiczem, oraz prof. A. Dominikiem (Brno, Czechosłowacja) na czele. Na wyżej wspomnianym zjeździe uchwalono postawić w Gdyni, nad brzegiem morza kamień wszechsłowiański, który stanie tu w r. 1935. Będzie to wieczysty dowód drużby Słowiańszczyzny, której niejako protektorką i prze-

wodniczką jest tolerancyjna Rzeczpospolita Polska.

Na nadchodzące lato zapowiedziane są już teraz zjazdy krajowe i kongresy międzynarodowe, w liczbie zgórą 50, a korona tych zjazdów będzie, jak w r. 1932 — wielkie «Święto Morza» z udziałem Prezydenta Rzeczypospolitej, całego Rządu, oraz przedstawicieli korpusu dyplomatycznego i konsularnego. Zeszlizoroczne «Święto Morza» ściągnęło do Gdyni około 200 tysięcy osób, a w roku bieżącym spodziewać się należy jeszcze większego udziału.

W dziele rozbudowującego się stale miasta Gdyni, która dziś posiada już wszystko, co potrzebne miastu nowoczesnemu, bardzo poważną rolę odgrywa «Towarzystwo Budowy Osiedli w Gdyni» powołane do życia przed rokiem, a zwane popularnie w skrócie «Tebeo», albo «T. B. O.» Jest to Spółka Akcyjna o kapitale jednego miliona złotych, przyczem wszystkie akcje są w posiadaniu gminy m. Gdyni T. B. O. parceluje i zabudowuje dawne domeny państwowe, odstąpione miastu przez Rząd, a mianowicie: Redłowo, Witomino, Grabowo, Oksywie, Obluże i t. z. «Działki leśne», t. j. obszary wydzielone z wielkich nadleśnictw państwowych okalających Gdynię. Obecnie majątek T. B. O. w gotówce i obszarach, przeznaczonych do parcelacji, przekracza 50 milionów złotych.

Działalność parcelacyjna i budowlana T. B. O. rozpoczęła się dopiero we wrześniu r. 1932, a już dziś T. B. O. ma za sobą

ogrom pracy, dokonanej w ogólnem dziele rozbudowy Gdyni i tak: przez ten czas wykonano planów parcelacyjnych i budowy ogółem 3.500.000 metrów kwadratowych, pomierzono i okamienowano działek pod zabudowę 1.700.000 metr. kwadr., oraz wybudowano 45.000 kwadr. budynków wraz z gospodarstwami drobiowymi i hodowlaniami.

T. B. O. zatrudnia szeregi najwytrawniejszych inżynierów-architektów i pracowników budowlanych, sporządza plany domów, na życzenie osób zainteresowanych buduje domy, udziela porad budowlanych, sprawuje nadzór nad budowlaniami i t. p.

Jeden metr kwadratowy ziemi, od zabudowę, zależnie od miejsca, w którym parcela się znajduje, sprzedaje T. B. O. o po 2 do 8 złotych, t. j. cenę, co najmniej o 50 procent niższej od cen, pobieranych przez prywatnych właścicieli gruntów. Nic więc dziwnego, że T. B. O. od razu zdobyło sobie zaufanie najszerzych warstw, to też parcele kupowane są zarówno przez Polaków z kraju, jak i przez rodaków z wychodźstwa, którzy tu budują nowoczesne domy i zakładają najprzeróżniejsze przedsiębiorstwa przemysłowe, handlowe i t. p., znajdując w Gdyni właściwe miejsce korzystnej lokaty kapitału.

T. B. O. nie pracuje dla zysków, lecz prowadzi racjonalną gospodarkę budowlaną, mając w pierwszym rzędzie na celu szybką i solidną zabudowę Gdyni, oraz ułatwienie najszerzym warstwom posiadania własnego da-

chu nad głową. Dlatego właśnie do biura T. B. O. (Gdynia, Aleja Marszałka Piłsudskiego) zgłaszają się codziennie osobiście lub listownie z różnych stron liczni reflektanci, pragnący osiedlić się w Gdyni. Widoki, które podaje my, obrazują dokładnie pracę T. B. O.

W r. 1935, t. j. w piętnastą rocznicę odzyskania przez Polskę dostępu do morza, odbędzie się w Gdyni Międzynarodowa Morska Wystawa Sportowa, do której już teraz czynione są przygotowania. Wystawa ta, urządzona na polankach dawnej domeny państwowej Redłowo (dzisiejszej własności T. B. O.) oraz na morzu, zawierać będzie wszystkie działy, dotyczące sportu wodnego i komunikacji. Zainteresowanie się poszczególnych krajów tą wystawą jest b. wielkie. — W następującej korespondencji napiszę obszerniej o Międzynarodowej Morskiej Wystawie Sportowej, która, oczywiście zainteresuje także Amerykę, gdzie wszelkiego rodzaju sport rozwinięty jest do najdalej posuniętych rozmiarów.

W ostatnich czasach coraz śmieiej, ba nawet prowokacyjnie odzywają się z Berlina głosy, żądające rewizji granic, ustanowionych przez traktat wersalski. Hitler i jego zwolennicy wygłaszają prowokacyjne przemówienia, bezprawnie żądając zwrotu prastarego polskiego Pomorza. Bezcelność pruska posuwa się tak daleko, berlińscy producenci wojny krzyczą, jakoby ludność pomorska pragnęła po-

(Ciąg dalszy na stronie 5-ej)

422

NOWOCZEŚNI TEMPLARJUSZE

ulamy, Tu stoi szkielet człowieka, który był dla pana tak niebezpiecznym. — Moje zadanie spełnione, tak jak przyrzekłem.

Ze strachem patrzył lekarz na sługę. Potem jednak zbliżył się do szkieletu. Było dla niego, dla zwawcy, zaledwie możliwym odróżnić szkielet od starożytności. Nawet i staro wyglądał, bo straszny mąż ten polał go pewnym płynem jak te raz opowiadał. Lekarz był przerażony, ale już sam wszedł na drogę występu i tak zyskał prawie zupełnie swój dawny spokój. Numer 2 nie żałował tego ani chwili.

— Czy nie odegrałem dobrze swej roli? — pytał się — jako «stryj Ferdynand» zdaje mi się złudziłem samego prowizora.

— To prawda — odparł lekarz — dam panu świadectwo, że jestem z pańskich usług bardzo zadowolony.

— O to chciałem prosić.

— Dr. Lorenc patrzył prawie ze strachem na szkielet.

— Żyje jeszcze jeden kto zna tajemnicę — rzekł — pan Krause.

— To słusznie, panie doktorze, ale tego pana można wyśmiać. Jest on bardzo słaby, pólki nie ma tego kawałka papieru w rękach.

— Ale gdy znajdzie?

— To potem przyjdzie tu, a list jeden do jego ekscelencji wystarczy, by powołać mnie do S...

— A gdyby się pan znajdował już w rezydencji, byłoby to dla mnie jeszcze lepiej, zupełnie tajemniczo dać mu zniknąć.

Straszny ten człowiek mówił to tak, jak gdyby chodziło o najobojętniejszą rzecz. Wiedział zaś dr. Lorenc, że z tą chwilą, gdy dałby się poznać otwarcie jako stronnik ministra, wolnomularze nie tylko go odepchną, ale zdracą okrzykiem. To przeszło jego tryumf. Ale czyż minister nie powiedział, że wkrótce zniszczy wolnomularzy? Doktor zwrócił się do sługęcego.

— Kiedy w drogę?

— Dziś rano — na razie jestem tu niepotrzebny — odrzekł numer 2.

— Czy jego ekscelencja nie kazał wam pilnować zamku?

— Teraz już nie — niebawem masoni przealosa się do stolicy i tam skieruje się przeciw nim ostateczny krok.

Doktor poznał z tej odpowiedzi, że numer 2 wie o wszystkim.

— A gdzie to się stanie?

Numer 2 ruszył ramionami.

— Dobrze — poczekam — rzekł doktor. — A teraz musicie być zmęczeni — czy mam wam dać pokój?

Numer 2 wskazał na przyległy pokój.

— Dziękuję — rzekł — tu w garderobie stoi kanapa, prześpię się na niej kilka godzin. Klucz od bramy przysię ze stolicy, a oto klucze z piwnicy.

Sklonił się i poszedł do garderoby zamykając drzwi za sobą. Doktor był sam. Długo stał zamyślony. Nareszcie ocknął się. Podnosząc lampę poszedł ku szkieletowi. A więc to są resztki jego wroga — narzeczonego Wisi. Lampa zafalowała i przez chwilę zdawało się, że szkielet wyciąga ręce i chce doktora przyciągnąć. Oczodoły zdawały się groźnie patrzeć na niego. Ale doktor był zdecydowany. Patrzył tylko na szkielet. Zbój miał rację — nie różnił się niczem od starego szkieletu. Nawet gdyby padło podejrzenie i szukadoby w domu trupa Jordana, nie przypuszczano, że to jego kości. Lecz wciąż myślał o tem, że dopiero śmierć Krausego da mu nareszcie po-

NOWOCZEŚNI TEMPLARJUSZE

423

żądany spokój. Byłaby to znowu zbrodnia. Lecz o to mniejsza, nie będzie to pierwsza — ani może ostatnia. Spojrzał raz jeszcze na szkielet i poszedł do sypialni. Leżał na miękkim posłaniu, lecz sen nie kleił mu powiek. Snał plan zabicia Krausego. Przy miał jeszcze cele. Zabić Krausego, spełnić przyrzeczenie Elli — list musiał być w rękach Horyńskiego, i zbadać tajemnicę masonów. Plan miał już gotowy, co do ostatniego. Jeśli mu się tylko uda samemu wtargnąć do wnętrza zamku, to z przeszkodami przed biblioteką da sobie radę. Z płaszców zrobi straszdyła, które rzuci szkieletem w kołczaste ramiona. Lecz i inne przeszkody musiały tam być jeszcze. Myślał o usuwającej się podłodze i odwaga jego malała. Lecz coś należało koniecznie zrobić. Naprawdę łamał sobie głowę, nie znalazł nic i gotów był już zostawić wszystko przypadkowi, który mu już nieraz dopomógł.

Usiłował zasnąć, lecz dopiero nad ranem sen go ogarnął.

KONIEC TOMU I.

Jak zapobiegać grypie?

Doświadczenie kliniczne zdaje się przemawiać za tem, że zarazek grypy poza organizmem chorym, zwłaszcza w otoczeniu suchym, szybko ginie. A zatem przeniesienie grypy pośrednio, przez przedmioty, zabawki, książki etc. jest mało prawdopodobne. Główne niebezpieczeństwo infekcji grozi nam ze strony samego chorego. On to, kaszląc, kichając, rozpryskuje kropelki śliny, obladowane zarazkami grypy. Taką kropelką, przeniesioną gwałtownym prądem powietrza przy kaszlu lub kichnięciu wprost na twarz osobnika zdrowego, może go zarazić. Może też zasłonić sobie przy kaszlu usta ręką, lub chusteczką, zakazić w ten sposób swą rękę, w następnym momencie zaś podając rękę człowiekowi zdrowemu, może na niego i w ten sposób przenieść grype.

Grypa jest przenoszona już w pierwszych początkach choroby, a zatem już wtedy, gdy chory czuje, że go «lamie w kościach», albo że ma katar, ale jeszcze nie chce się poddać chorobie, jeszcze nie zostaje w domu lecz wychodzi czy to do biura, czy do kina lub teatru. Ci ludzie są największymi sprzymierzeńcami grypy, oni to głównie przyczyniają się do rozszerzenia epidemii wśród zdrowych. A pamiętać musimy o tem, że chory zakaził otoczenie w obrębie prawie dwóch metrów dookoła siebie!

Tramwaje, autobusy, są zna komytą okazją do zakazania grypy. Przyczyna są oczywiście ci lekkomyślni chorzy, w okresach początkowych grypy, którzy cho-

dzą ze swą chorobą i zakazają zdrowe otoczenie. Dużym rozsadnikiem grypy są również szkoły (jak wogóle wszelkie zbiorowiska ludzkie).

Kilka wskazówek praktycznych

Jak odpornić organizm przeciw grypie, właściwie nie wiemy. W każdym razie korzystnie wpływa hartownie ciała przez codzienne zmywanie całego ciała letnią wodą. W ten sposób zahartujemy skórę. Natomiast przestrzec należy przed nagłym oziębaniem i nagłą zmianą temperatury i przed nadmiernym oziębaniem ciała (np. przez długotrwałą jazdę na platformie autobusu lub tramwaju w zimny dzień). Również i przemoczenie (zwłaszcza nóg) przyczynić się może do zmniejszenia odporności.

Należy się dobrze wysypiać i wcześniej kłaść się na spoczynek. Bardzo szkodliwe jest drażnienie dróg oddechowych przez wdychanie dymu tytoniowego lub kurzu w lokalach zamkniętych.

Lekarstwa przeciw grypie dotąd jeszcze nie znamy. Leczenie jest więc objawowe, zależne od indywidualnych dolegliwości chorego. Zdaniem większości lekarzy, najlepsze wyniki daje leczenie chininą, poatem leczenie napotne (gorąca herbata, lódzko) i w niektórych przypadkach hydroterapia. W każdym przypadku należy wzywać lekarza. Niektóre bowiem przypadki grypy przebiegają gwałtownie i złośliwie (ostre zapalenie płuc) i tutaj tylko szybka pomoc lekarska może pomóc choremu.

Historja człowieka który urodził się nieżywym

Nazywa się Louis Arnoux, z zawodu jest droźnikiem, mieszka i urodził się w Lille, tylko całe jego nieszczęście, że urodził się nieżywy. Wszystko to razem sprawia mu wiele kłopotu.

— Panie urzędniku, jestem Ludwik Arnoux, służyłem na wojnie i dziwie się, dlaczego nie dostałem odznaczenia, które się należy wszystkim obrońcom Francji. Dwa razy pisałem do...

Urzędnik znużony otwiera jakąś grubą księgę.

— Pan urodzony?...

— Tu w Lille.

— W r. 1876? Z matki Jean ny i ojca Alfonsa?

— Tak.

— No, to niema pan prawa do odznaczenia.

— Nie mam prawa? Przecież byłem ranny pod Charleroi, a pod Verdun...

— To bardzo ładnie z pańskiej strony, ale pan nie może dostać odznaczenia, bo pan się urodził nieżywy. O proszę tu spojrzeć, jest pan wciągnięty w rubrykę dzieci urodzonych nieżywo.

— To pomyłka, panie referencie, wystarczy przecież przyłożyć mi rękę do serca, żeby się przekonać, że żyje.

— Tak, ale to nie jest urzędowy dowód. Jako prywatny człowiek jestem skłonny uwierzyć, że pan żyje, ale nie jako funkcjonariusz miasta Lille...

— A podatków to może nie płacę? Jeżeli nie żyje, to nie powinienem płacić...

— Podatki już nie do mnie należą. Już inne normy regulują te sprawy. Czyż to nie płaci się zresztą od grobów? Czyż to nie zdarza się, że głosują nieboszczycy?

— Ale co ja mam zrobić, ażeby żywo urodzonym dzieckiem? Przecież nie mogę tak chodzić całe życie. Mam przecież zamiar wejść w związek małżeński.

— To już jest zupełnie niemożliwe. Jest pan dla urzędu zwłokami i to zwłokami mało

letniemi: dwie przyczyny, które czynią pana niezdolnym do zawarcia związku małżeńskiego.

— Niechże mi pan referent poradzi, co zrobić, aby nie być całe życie ś. p.?

— Proszę wnieść podanie zapatrzone w przepisowy stem-pel. Dwie fotografie, wszystkie dotychczasowe dokumenty, oraz zeznania dwóch świadków, uwierzytelnione przez notariusza, iż zauważyli, że pan żyje... Prócz tego...

P. Ludwik Arnoux nie słyszał już tych słów. Zerknął zrzęgnął ze stanu małżeńskiego i z krzyża zasługi. Przyszedł do przekonania że wystarczy mu taki krzyż, jaki dają dzieciom urodzonym nieżywo...

EMPLASTRO PHENIX

LECZY:

REUMATYZM, KASZEL, PRZEZIĘBIENIA BRONCHIT, BÓLE W PIERSI I W PLECACH, I T. D.

ISTNIEJE GOŁAT

Potrzebni.

Potrzebuję się specjalistów lekarzy ręcznych w fabryce wyrobów z gliny «Iracema» w Campo Largo da Piedade.

Dobra płaca. Informacje w barze «Palmeira».

Niewyjaśnione zjawisko

Angielscy badacze zjawisk metafizycznych są poruszeni do żywego tajemniczym wypadkiem jaki zdarzył się przed kilku dniami na parowcu «Georgia».

Na podstawie raportu kapitana tego parowca oraz rozbitków przezeń uratowanych, niezwykle ten wypadek przedstawia się następująco:

Kilka dni temu, ostatniej nocy przed przybyciem do Anglii parowca «Georgia» pogoda na Atlantyku panowała fatalna.

Kapitan statku Andrew znajdował się sam w kabinie map i przyrządów, gdy drzwi kabiny otworzyły się szeroko i stanął w nich dziwny człowiek. Ubrany był w ceratowy płaszcz, z którego strumieniami spływała woda.

Niesamowity gość ciężko odychając, powiedział:

Kapitanie... na miłość Boga niech pan w ciągu trzech godzin zmienić kurs w następującym kierunku.

Tu podszedł do mapy i pokazał kierunek jaki ma obrać okręt.

Nie czekając na odpowiedź kapitana, wyjechał jeszcze:

— Zaklinam, na wszystkich świętych niech pan zmieni kurs. Zanim kapitan Andrew zdążył coś powiedzieć, gość wyszedł.

Kapitan Andrew wybiegł za nim, ale już go nie było.

Co dziwniejsze, nikt z załogi nie spostrzegł tajemniczego nieznanego. Kapitan zaczął przypuszczać, że się zdrzemnął i miał taki dziwny sen, ale na mapie widniał jeszcze ślad paznokcia, którym gość zakreślił kierunek zmiany kursu.

Cóż było robić? Zmienić kurs? Jakże wytłumaczy się towarzysz-twu okrętowemu z tego nagłego kaprysu?

Ale niepokój szarpał go straszliwie. Wciąż widział przed sobą błagalne spojrzenie oczu nieznanego i słyszał jego drżący przerywany głos: «Na miłość Boską, niech pan zmieni kurs».

Kapitan zmienił kurs.

I oto po dwu godzinach ujrzał w falach coś ciemnego. Gdy zbliżyli się do tego przedmiotu okazało się że to szalupa z rozbitkami. Była to łódź ratunkowa z pasażerami rozbitego okrętu. Od wielu dni miotani przez fale, głodni i wyczerpani naprzędem wyczekiwali jakiegoś zbawienia, przekonani, że śmierć ich nie minie.

Kapitan Andrew zabrał nieszczęśliwych na pokład swego parowca. Jak głęboko wstrząsnęło go to, że pierwszym rozbitkiem, jaki wszedł na jego okręt był ten sam tajemniczy gość, który odwiedził go w kajucie.

Cóż się okazało?

Gdy nieszczęśliwi stracili już całkiem nadzieję ratunku, jeden tylko spośród nich, młody Anglik nazwiskiem Scott, uparcie powtarzał że ratunek jest w drodze i że nieopodal znajduje się okręt angielski który gdyby zmienił kurs zdążyłby jeszcze na czas.

Gdy siły opuściły już wszystkich Scott wpadł w omdlenie, a ocknąwszy się z niego, oświadczył towarzyszący niedoli, że we śnie był w kajucie kapitana i błagał o pomoc.

Wyjaśnieniem tego dziwnego zjawiska które trzeźwo myślącym wydaje się całkiem nieprawdopodobne zajmują się obecnie psychologowie angielscy.

DYPLOMOWANY Lekarz-Dentysta Jan Skalski
posiadający długoletnią praktykę, wykonuje wszelką pracę wchodzącą w zakres dentystyki, starannie i po najniższych cenach.
Godziny przyjęć: od 8 do 12 i od 13 do 18. RUA AQUIDABAN Nr. 801.
Kurytyba Paraná

WOJNA!!! WOJNA!!!

Ponieważ obowiązkiem pici pięknej jest być piękną... przeto wszystkie panie wydają wojnę piegom, plamom, pryszczom, opaleniznie, zmarszczkom i wszelkim innym defektom cery.

W dniach najbliższych ukaże się w sprzedaży niezawodny, wypróbowany w 26 państwach świata krem

„PIEGOL”

z kugutkiem produkt fabryki Chemiczno-Farmaceutycznej. A. Cąsecki i S-wie. Warszawa.

Żądajcie we wszystkich pierwszorzędnym aptekach, składach aptecznych i perfumerjach.

Ceny detaliczne: **Słoik duży 18\$000**, **„mniejszy 9\$000**

Dla odsprzedawców warunki specjalne. Nie wydajcie napróżno pieniędzy! Czekajcie na PIEGOL.

Uroczysty obchód imienia Marszałka Piłsudskiego w Irati.

Dnia 19 marca b.r. w Irati w sali Towarzystwa polskiego Twa «Wolność» odbył się uroczysty obchód imieninowy Marszałka Piłsudskiego. Uroczystość zaszczycił swą obecnością prezes Naczelnej Rady Junackiej znany i zasłużony p. Sekuła, który w pięknym swem przemówieniu przedstawił dzieje narodu polskiego z czasów niewoli, wykazując w końcu jak wiele Polska ma do zawdzięczenia awemu wodzowi Marszałkowi J. Piłsudskiemu. Następnie po krótkim przemówieniu kierownika tutejszej szkoły p. J. L. Śladkowskiego pod batutą tegoż chóru młodzieży odśpiewał szereg pięknych pieśni polskich. Pozem nastąpiły deklamacje, z których na wyróżnienie zasługują: 1) wiersz «na dzień 19 m.» dekl. p. G. Kolconówna. 2) «Wodzowi» dekl. p. K. Nowacki i 3) «19 marca» dekl. p. St. Kutrybała.

Na zakończenie «Związek Amatorów Sceny w Irati» odegrał

WALNE ZEBRANIE OGNISKA NAUCZYCIELSKIEGO W OKRĘGU GUARANI. Zaproszenie.

Zarząd Ogniska Nauczycielskiego w Okręgu Guarani zaprasza członków Ogniska i wszystkich nauczycieli, pracujących w tymże okręgu na Walne Zebranie, mające się odbyć 22 kwietnia b. r. o godz. 2 giej po południu w Kolegium im. Władysława Reymonta.

PORZĄDEK DZIFNNY:

- 1) Wybór Zarządu.
- 2) Sprawa Oddziału Zrzeszenia na stan Rio Grande do Sul.
- 3) Pomoce szkolne z urzędów miejscowych.
- 4) Obsada posad nauczycielskich zgodnie z Wydziałem Oświatowym w Guarani i Z. Z. P. w Porto Alegre.
- 5) Uregulowania zaległości ze Składnicą Zrzeszenia Nauczycielskiego w Kurytybie.
- 6) Dalszy rozwój Kolegium im. Wł. Reymonta w Guarani.
- 7) Wolne wnioski.

UWAGA. Osobiste zaproszenia nie będą rozesłane.

Zarząd: Zygmunt Gasiórkiewicz—prezes Roman Zajac—sekretarz Jakób Briach.

P. S. Zaproszenie (zawiadomienie) to wysyłamy tylko do «Gazety Polskiej» i do «Naszej Szkoły».

K. Jeziorowski.

Gdynia dawniej a dziś.

(Dokończenie z 4-ej strony)

wrotu pod panowanie niemieckie.

Ze tak nie jest — dowodem tego setki wielkich zgromadzeń we wszystkich bez wyjątku zakątkach Pomorza, którego ludność odpiera prowokacje niemieckie, słubując na życie i śmierć trwanie przy Polsce. W Gdyni, na całych Kaszubach odbyły się ostatnio olbrzymie zgromadzenia, na których potopiono politykę rewizjonistyczną Berlina. Kaszubi słusznie mówią za swoim wielkim poetą, który w czasach od nas odległych pisał w gwarze ludowej, że «Niema Kaszub bez Poloni, A bez Kaszub Polści!»

popularną sztukę W. Wójcika «Bolszewicy pod Warszawą», która w dużej mierze przyczyniła się do uświetnienia wieczoru. Efektowne stroje, charakterystyczna oraz wspaniała gra P. T. C. Smolkówny, Dyniewiczówny, Tomczyka i innych były rzęsiście oklaskiwane przez zgromadzonych gości, którzy po skończeniu w podniosłym patriotycznym nastroju rozeszli się do domów.

Należy jednak nadmienić, że ofiarna i jak zawsze świadoma swej sprawy publiczność iratyńska nie dopisała tym razem. Brakło w tym dniu uroczystym, tak miłym dla każdego Polaka wielu zacnych i szanowanych rodzeń. Wierzymy, że na przyszłość nie braknie nikogo w T'wie Wolność na żadnej patriotycznej imprezie.

Uczestnik.

Z POLSKI

KATOWICE 240 rodzin żydowskich, z Berlina i Saksjonji, uciekając przed pogromami, urządzanymi przez hitlerowców, przybyło do tego miasta.

WARSZAWA. Rada Ministrów wydała dekret ustanawiający zone walną, w porcie Gdynskim.

WARSZAWA Blok Rządowy przedstawił w Sejmie projekt udzielenia Prezydentowi R. P. pełnomocnictw, na czas przerw międzyparlamentarnych.

WARSZAWA Hr. Potocki został mianowany ambasadorem polskim przy Kwirynale.

KATOWICE. W kilku miasteczkach wybuchły rozruchy antyżydowskie. Tłum obrabował kilka sklepów żydowskich. Policja rozpedziła manifestantów, używając w niektórych wypadkach broni. Tłum był poduszczony przez agitatorów. Zduje się być rzeczą pewną, że rozruchy te stoja w związku z rozruchami antysemitkami w Niemczech.

Rząd jest zdecydowany działać z całą stanowczością. Przy tłumieniu rozruchów policja zabiła cztery osoby. Dotychczas nie stwierdzono przyczyn rozruchów, lecz zdolano stwierdzić, że wielu turystów, przybyłych z Niemiec, starało się wywołać pogrom.

WARSZAWA Komisja sejmowa Finansów przyjęła projekt autoryzujący Rząd do wydania bonów skarbowych, na wysokość 200 milionów złotych.

WARSZAWA Komisarjat Handlowy, Republiki Sowieckiej, wszedł w rokowania z grupą fabryk polskich o dostarczenie Rosji 25.000 ton wyrobów metalurgicznych.

GDYNIA. Pewna Kompanja Żegluga fińska otworzyła linje żeglugi bezpośredniej, między Gdynią, Rio de Janeiro, Santos i Buenos Aires. Okręta będą wyjeżdżać z Gdyni raz na miesiąc. Pierwszy statek wyruszył w podróż, dn. 25 go marca.

GDANSK. Przyszło do porozumienia, w sprawie zatargu w Westernplatte. Policja portu ma być oddana do dyspozycji Rady Portowej. Wkrótce po wykonaniu tego postanowienia, polskie posiłki wojskowe, mają opuścić Gdańsk.

JAKI SIEW TAKI PŁON

Cooperativa Polono-Brasileira
Krasicki, Gomm & Cia. Ltda.

AVENIDA JOÃO PESSOA, 71 — 2-o. ANDAR
CAIXA POSTAL 530 CURITIBA TELEFON 9-1-4

Otrzymaliśmy i sprzedajemy w hurcie
i detalu, zawsze po najniższych cenach

NASIONA WARZYWNE

selekcyjne, zagraniczne, świeże
ostatniego zbioru europejskiego
1932 ROKU

100%

lepsze kiełkowanie, niż wszystkich innych.

Nadsyłamy wykazy gatunków i cen

PAMIĘTAJCIE

Jaki siew taki plon

Companhia de Terras Norte do Paraná

NA REZERWIE POLSKIEJ

sprzedaje **LOTY** pierwszorzędnej ziemi (Terra roxa apurada), wydającej nadzwyczajne plony, bez jakichkolwiek nawozów: 100 worków kukurydzy z alka. 200 arab kawy z 1000 krzaków.

Niema mrówek „SAUVAS”.

Wysokość 600 metrów. Każdy lot ma drogę automobilową i wodę. Klimat bardzo zdrowy. Kolej żelazna blisko.

Na **REZERWIE POLSKIEJ** cena, gotówką lub na czteroletnie spłaty, wynosi po 400\$000 za alkiar.

Ważne! Wokół **REZERWY POLSKIEJ** sprzedaje się już po 600\$000 za alkiar. A więc skorzystajcie z przywileju niskiej ceny na **REZERWIE POSKILEJ!**

Tylko przez Agenta upoważnionego **IGNACY SZĄNKOWSKI CAMBARA' — PARANA'**

Uwaga! Dla kupujących, dojazd koleją z Ourinhos lub Cambará aż na miejsce tam i spowrotem za darmo, bez obowiązków kupna!

„Cruzeiro” i (Surpresa)

jedynie mąki, które powinny być
używane przez wszystkich, którzy
dbają o swe zdrowie.

Młyn w Joinville (Caixa Postal, 110)

AGENCI W KURYTYBIE

LATTES & Cia.

Caixa Postal, 325 - Telefon 7-2-2 - Praça Zacharias, 5 - Curitiba

OBUWIE

PRZED ZAKUPIENIEM TEGO ARTYKUŁU POSTARAJCIE SIĘ NAJPIERW ODWIEDZIĆ ZNANĄ

„Casa Ideal”

gdzie znajdziecie olbrzymi i różnorodny wybór obuwia ostatniej mody i najlepszego gatunku, męskiego, damskiego i dziecięcego, które likwidujemy po cenach najniższych, bezkonkurencyjnych.

Odwieźcie dzisiaj jeszcze nasz sklep, aby się przekonać o prawdziwości tego ogłoszenia.

SIEDZIBA: Rua José Bonifácio n. 81
FILJE: Rua 15 de Novembro, 167
Ponta Grossa i Blumenau.

PIERSZORZĘDNY POLSKI SKŁAD ARTYKUŁÓW SPOŻYWCZYCH Stanisława Popiela

Rua Floriano Peixoto Nr. 2331 — CURITYBA
Artykuły spożywcze w najlepszym gatunku sprowadzane bez pośredników za gotówkę.
Nairozmaitsze napoje krajowe i zagraniczne.
Kupuje wszelkie produkty kolonialne i płaci po najlepszych cenach.

FABRICA DE MOVEIS PARANISTA NAJWIĘKSZA I NAJSOLIDNIEJSZA POLSKA FABRYKA MEBLI W PARANIE

Jana Ulandowskiego

CURITIBA — Rua Augusto Steinfeld Nr. 837 — PARANÁ

Wykonuje starannie i sumiennie jakiegolwiek zamówienia mebli luksusowych i zwyczajnych po cenach bezkonkurencyjnych, gdyż gwarantuje za trwałość i wykonanie.
Poleca specjalność Fabryki: ottarze, ambony, ławki kościelne i t. d. Każdy Rodak, chcący posiadać pięknie i trwałe meble, niechaj wpięty uda się do FABRYKI MEBLI PARANISTA, by naocznie przekonać się, że nie zostanie zawiedziony w swych zamówieniach.

KOLEGJUM IGUASSÚ

Znajdujące się pod inspekcją federalną.

Przysposabia uczniów do wstępnych egzaminów do gimnazjum w lutym. Zapisy przyjmują się od 2-go stycznia.
KORZYŚCI: Uczniowie są uprawnieni do uczęszczania na wykłady poranne jak i wieczorowe, bez zwiększenia miesięcznej płacy.
OPŁATY ZMNIEJSZONE pomimo zwiększenia instalacji budynku, co daje olbrzymią przewagę przestrzeni i wszelki wymagany komfort dla ucznia.
Za ten kurs nie pobiera się opłaty, lecz zaledwie należytość wpisową i takse od egzaminu.

EGZAMINY POPRAWCZE DRUGIEJ EPOKI W MARCU

Również drugiego stycznia rozpocznie się nauka dla uczni któregośkolwiek roku kursu gimnazjalnego, którzy nie otrzymali PROMOCJI W 1-jej EPOCE.
UWAGA. Egzamin są składane w tym samym zakładzie przed profesorami, przy obecności Pana Inspektora Federalnego. Dyrekcja podejmuje się wyrobić wszelkie potrzebne dokumenty legalne wymagane do zapisów, matrykuły i transferencji kandydatów
Udziela się wyjaśnień i przyjmuje się strony interesowane w przeciagu dnia.
Praca Rui Barbosa 44.

DR. LUDWIK WOLSKI
ADWOKAT
UNIAO DA VICTORIA
Paraná.

Na choroby oczu
Collyrio Amarello
DE CHAVES

Wyższa siła mnie zmusza

Znany dziennikarz p. André Costa, redaktor i właściciel dziennika „Popular” w Alagoas, Stan Bahia wypisał nam następujący list:
„Alagoas (Bahia) — Do aptekarza pana Eduarda C. Sequeira w Pelotas. Szanowny Paniel Mam wstręt do poświadczeń, lecz w tym wypadku siła wyższa zmusza mnie do napisania do pana następujących słów parę, które jako jestem przekonany przyczynią się do zwiększenia znaczenia pańskiego cudownego środka leczniczego „Peitoral de Angico Pelotense”.

Syn mój, Raymundo Costa w 13 wiosnie życia uczeń trzeciej klasy średniej, pada ofiarą ustawicznych zaziębień, które usiłowałem zwalczać różnymi receptami syropów i preparatów. Ostatnio sun mój został zaatakowany męczącym kaszlem, który nie pozwalał mi spać, jak i mnie ponieważ cierpiłem moralnie z powodu cierpienia mego syna. Nad ranem wspomniałem sobie o pańskim preparacie „Peitoral de Angico Pelotense” i słowo honoru trzy łyżki wystarczyły zupełnie by kaszel zniknął, jak pod działaniem czajnika Peitoral de Angico Pelotense sprawił cud na moim dziecku.

Zostałem zadowolony do tego stopnia, że nie mogłem powstrzymać uczuć wdzięczności i musiałem napisać ten list, zawierający wyrazy serdecznego podziękowania a również by powiadomić tych, którzy cierpią na tak smutne przypadłości, powodujące niezrędko suchoty, niestety tak rozpowszechnione w Brazylii.

Potwierdzam powyższe świadectwo. Dr. E. L. Ferreira de Araujo

(Firma legalizowana)

Pozwolenie N. 511 z 26 Marca 1906.

Skład Główny: Drogeria Sequeira Pelotas Rio Grande do Sul

Na sprzedaż wszędzie.

Collegio „Novo Atheneu”

Dyrektor: Profesor ELYSIO DE OLIVEIRA VIANNA
nauczyciel francuskiego w Gimnazjum Parańskim

INTERNAT I EKSTERNAT

Kurs początkowy gimnazjalny i handlowy — Daktylografia. Korepetytorzy dla uczniów gimnazjalnych.

Kurs gimnazjalny w 3 latach dla młodzieńców 18-letnich lub starszych.

Lekcje DZIENNE I WIECZOROWE

RUA AUQUIDABAN, N. 107 i 278

Pensjonat Stepieniewskiej.

Podaję do wiadomości Szanownych Rodaków, że przeniosłam mój Pensjonat na ul. Aquidaban, 275. Piękne i jasne pokoje do wynajęcia, wikt dobry, smaczny. Dostarcza się obiadów do domu. Ceny umiarkowane. Objady na miejscu od 1\$500 w górę.
F. STEPNIENSKA.

Pracze za darmo.

W przydłużeniu ulicy Iguaçu, o 100 metrów od linii tramwajowej można nabyć za 9:000\$000 drewniany dom z ziemią 37 metrów szer. i 60 mtr. dł. Obok sprzedaje się piękny dom murowany z ziemią 37x60 za 18:000\$. Jeszcze można nabyć ziemię 10:000 m2 za psie pieniądze. Informacje w Redakcji „Gazety Polskiej”.

Sangue! Sangue! Sangue!

SANGUENOL

(Formuła niemiecka)

Jedyny środek, który po 20-dniowym używaniu go, zabezpieczy i uchroni każdego od suchoty. Oddziaływa następująco:

- 1) Ogólne spótgowanie sił i natychmiastowy powrót apetytu.
 - 2) Usuwa zupełnie ból głowy, bezsenność i nerwowość.
 - 3) Zwalcza radykalnie przynębieńnię nerwowe i podnieca chęć do życia.
 - 4) Powiększa ciężar ciała aż do 3 kg
 - 5) Odświeża całkowicie osłabiony i zagrożony suchotami organizm.
 - 6) Daje największą odporność przy pracy fizycznej i zwiększa ciąka krwi.
- Choroby raka można uniknąć, ponieważ jest to zgromadzenie potażu w pewnej części ciała.
Kalcjum rozpuszcza potaż. Sanguenol zawiera kalcjum i dzięki temu można uniknąć raka.
Sanguenol jest to wynalazek naukowy.
Przytoczone powyżej szczegóły są opinią wydaną przez lekarza Dr. Manuela Soares de Castro.
Do nabycia w całej Brazylii.

Café Cury

PALENIE I MIELENIE
KAWY.

Fortunato Leite Dias de Paiva

Telefon N° 1179. — Adres dla telegramów: „TYBA”,
Rua Commendador Araujo Nr. 107.

Curityba Paraná

JACEK DROMLEWICZ Lekarz-Dentysta

Zęby sztuczne z podniebieniem i bez w złocie i kauczuku. Plombowanie i wyjmowanie zębów bez bólu. Roboty pierwszorzędna. Ceny przystępne. Rua Conselheiro Baradas 518, naprzeciw Kwar. telu Generalnego-Kurytyba

Dr. Sylvino P. de Araujo.

VORONOFF

Brazylijski wynalazek

FLUXO-SEDATINA

Kobieta jest ocalaoną, KOBIECI nie będzie cierpią więcej na kolki maciczne i jajniki, bo FLUXO SEDATINA uleczy ją w 2-ch godzinach.

KOBIECI nie straci życia z powodu porodu.
KOBIECI, nie będzie już tak cierpią, ponieważ jej porody będą szczęśliwe, bez krwotoku i bez bólesci. Pierwszy poród nie przedstawia już niebezpieczeństwa.

KOBIECI, jednym słowem, jest uratowana, bo FLUXO-SEDATINA jest najlepszym środkiem, regulującym i uspokajającym dla chorób kobiecych, jak zatrzymanie perodu, wycieki, białe upławy, niedostateczność u dziewcząt.

Panie w wieku 45 lat muszą uniknąć napuchnięcia, reumatyzmu i innych chorób wieku krytycznego (przekwitania) i w tym celu używać FLUXO-SEDATINA.

Jest ona przepisywana przez przeszło 4 tysiące lekarzy.

Zawiadomienie!

Został otwarty Instytut Kosmetyczny dla Pielęgniowania Urody.

Ul. Ermelino de Leão Nr. 24.

Leczenie wszelkich braków płci: wągrów, rozszerzenia porów, plam, piegów, pryszczów etc. Usuwanie zmarszczek, Gimnastyka, w celu od-tuszczenia lub rozwinięcia form ciała. Dla Szanownych Rodaczek, znaczny upust. Porady bezpłatne.

Kalendarz „Gazety Polskiej”

na rok 1933 jest do nabycia: w Porto Alegre — Av. Industrial, 710 w Rio Gr. (m.) — u p. J. Waśniewskiego w Guarapuawie — u Ks. Proboszcza w Palmeirze — u p. Gracika w Rebouças — u p. A. Skowrońskiego w M. Pimentel — u p. S. Blaskowskiego w Tres Barras — u p. Józefa Treli w Rio Peixe — u p. Michała Szafy w Floresta — u p. Stanisł. Małszy w Amola Faca — u p. Fr. Mierzwy w Pailo Grande — u p. A. Cichockiego w Campo Largo — u p. Świdrowskiego w Rio Azul — u pp. Hesslów i u Ks. Proboszcza.

Książeczka do Nabożeństwa.

Ks. Stanisława Trzebiatowskiego III wydanie

Stronic 400, format 7 x 10 cm, cena 5\$000 z przesyłką. Dla większej ilości rabat.

Sangue
10L
20-dniowym
i uchroni
ziatywa na-
si i natych-
głowy, bez-
przyniebie-
hęd do ży-
aż do 3 kg
ostabiony i
inim.
ornosc przy
ciała krwi,
niknąc, po-
ie potażu w
aż. Sangu-
zięki temu
alazek nau-
czegóły są
za Dr. Ma-
Brazylji.

FF
ELENIENIE
Dias de
Adres
TYBA,
Ara-
Paraná

EWICZ
sta
podniebie-
i kaucz-
i wyjmo-
lu. Robo-
eny przy-
ciro Ba-
w Kwar-
Kurytyb

Araujo.
FF
alazek
INA
na,
erpiata wię-
jajniki, bo-
ją 2-ch
ia z powo-
ż tak cier-
będa szcze-
ez boleści.
stawia już

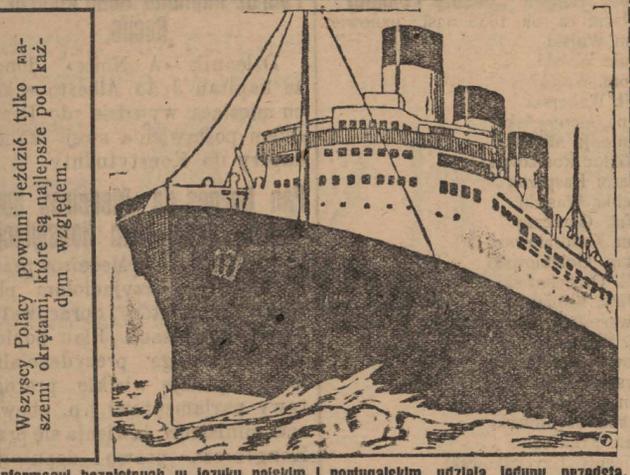
em, jest u-
ATINA jest
ulującym i
kobięcych,
wycieki, bia-
c u dziew-

uszą unikać
i innych
(przekwi-
LUXO-SE-
ez przes-
enie!
ytut Kos-
gnowania
o Nr. 24,
braków pici-
orów, plam,
Usuwanie
w celu od-
a form ciała.
ek, znaczny
ne.

Polskiej"
nabycia:
dustrial, 710
śniewskiego
Proboszcza
nika
owrońskiego
askowskiego
zefa Treli
hała Szalyg
st. Matysza
r. Mierzwy
Cichockiego
drzowskiego
lessłów i u

zeństwa.
towskiego
x 10 cm,
esyłka.
rabat.

Polsko-francuskie linie okrętowe
CHARGEURS REUNIS I SUD ATLANTIQUE

Wszyscy Polacy powinni jeździć tylko sa-
szymi okrętami, które są najlepsze pod każ-
dym względem.

Informacji bezpłatnych w języku polskim i portugalskim udziela jedyny przedsta-
wiciel na Paraná

THEOPHILO G. VIDAL
Praça Carlos Gomes 315 — 321 — CURITYBA —

FABRYKA CUKIERKÓW
Aurora
JÓZEFA KULI

Wyrabia cukierki w najlep-
szych gatunkach i karmel-
ki owijane w papier «balas»
we wszystkich odmianach.
Ul. Martim Affonso, N° 555
Kurytyba-Paraná-Brasil.
Telefon Nr. 12 — 70.

Kto sobie zyczy nabyć ar-
tykuł dobry, pierwszego ga-
tunku i tanio, niechaj się
uda do

CASA UNIVERSAL

POGORZELSKI & SKOWRON
THEREZINA

Agenci „Gazety Polskiej“.

WIELKI SKLEP POLSKI
MARCINA SZYNDY I SKI.
PLAC TIRADENTES, Nr. 19 — Telefon 248

Ma zawsze na składzie mąkę pszenną, żytnią i kukurydzianą; cukier, ryż, sól
słodzie, sliwki suszone, rodzynki i konserwy owocowe wszelkiego rodzaju.
Ma również najlepszą kawę mieloną z własnej fabryki.
Posiada trunki krajowe i zagraniczne w najlepszych gatunkach. Kupuje pro-
dukta rolne jako to: kukurydżę, fasolę, ziemniaki, masło, jaja, drzewo i t. p.
SPRZEDAŻ NA KOLONJE HURTOWA I DETALICZNA.
CENY PRZYSTĘPNE. Posiada filje w Thomas Coelho i Arakarji.

Bank
Francusko - Włoski
DLA AMERYKI POŁUDNIOWEJ

KAPITAŁ ZREALIZOWANY Frs. 100.000.000.00
KAPITAŁ REZERWOWY Frs. 137.000.000.00

Centrala: PARYŻ

Oddziały w Ameryce Południowej: Buenos Ayres, Rosario de Santa
Fé, Valparaiso, Curityba, São Paulo, Santos, Rio de Janeiro, Porto Ale-
gre, Rio Grande, Pernambuco, Araraquara, Barretos, Botucatu, Caxias,
Espírito Santo de Pinhal, Jahú, Mococa, Ourinhos, Paranaguá, Ponta
Grossa, Ribeirão Preto, São Carlos, São José do Rio Pardo, São Manoel.

Oddział w Kurytybie: **ULICA 15 I E NOVEMBRO, róg ul. 1º de Março**

Bank Erancusko-Włoski posiada w Polsce następujących
korespondentów:
Bank Handlowy w Warszawie, Warszawa,
i Bank Francusko-Polski, Warszawa.

którzy, dzięki wielkiej ilości filij własnych i agentów rozgałęzionych
po całym kraju, umożliwiają przesyłki pieniężne do najdalej położo-
nych miejscowości w Polsce, w złotych polskich i w innych walutach.

Oddział Banku Francusko-Włoskiego w Kurytybie
posiada zawsze kurs złotego polskiego. Wystawia czeki i przekazy pieniężne w
złotych polskich, t. j. załatwia zlecenia swych polskich klientów na najdogo-
dniejszych warunkach.

“A PROPAGANDISTA” 3689

Aniliny i farby niemieckie
„BAYER“

Do farbowania zwłaszcza wyblakłych rze-
czy, w paczkach, z osobnymi wskazów-
kami i w puszkach po 1 kg., we wszel-
kich kolorach—do ubrań, kapeluszy, skór,
wytworów roślinnych i napojów.

Esencje i oleje do fabrykacji
Limonad, Likierów,
i Lekarstw.
Perfумы krajowe i zagranic-
ne w wielkim wyborze.
Mydélka, szczoteczki, kremy
do zębów, w najlepszych ga-
tunkach.

CURITYBA
RUA RIACHUELO, 161

Magnezja płynna
MURRAY
niezawodna na choroby żołądka

DR. DANTE ROMANÓ
Z praktyki w szpitalach berlińskich
Eks-internista Szpitala Ewangelickie-
go i Santa Casa de Misericórdia w
Rio de Janeiro.

Profesor sekcji operacyjnej na Faku-
ltacie Medycyny.
Leczy syfilis, choroby dróg mocz-
wych, i kobiece. Promienie ultra-
fioletowe, operacje wyrostka robaczk-
owego, przepukliny, hemoroidów, wrz-
dów i nowotworów, chirurgia pochwy
rozrodczej, jajników, przewodów, pę-
cherza, nerek, żołądka, płuc, grucz-
ków, wątroby i t. d.

KONSULTORJUM: Praça Tiradentes
n. 554 (na górze apteki Minerva).
REZYDENCJA: Praça Senador Cor-
reia, 4.

Największa fortuna na świecie

jaką wszyscy ojcowie bez wyjątku powinni przekazywać swym synom,
zawiera się w trzech następujących artykułach:

Ar. 1: Umiejętność czytania, pisania i rachowania. Art. 2: Ukochanie
Prawdy całą duszą, a ojczyznę aż do śmierci. Art. 3: Pozna-
wanie nadzwyczajnych zalet POMADY MINANCORA. Nigdy
nie istniała równie skuteczna do leczenia ran (nawet u zwie-
rząt), eczemy, liszajów, zakażeń, odmrożeń etc. Apteka Crnz
w Avaré, Stan S. Paulo, wyleczyła ranę, której nawet zapo-
mocą środka 914 nie można było wyleczyć. Mamy dowody setek podob-
nych wyleczeń. Doskonale podkład pod proszek ryżowy. Sterylizuje na-
skórek i wybiela go, chroni od plegów, przyszców etc. § jedyny: Kiedy
wszyscy ją poznają, stanie się ona lekarstwem o światowej sławie:

Sprzedaż we wszystkich lepszych aptekach w Brazylji. Drogerja Hess
w Rio de Janeiro, rua 7 de Setembro 61, posiada wszystkie produkty
marki „Minancora“.

Casa de Saude
SÃO FRANCISCO

DOM ZDROWIA — KLINIKA PRYWATNA
— CURITYBA, ULICA SÃO FRANCISCO, 25 —
DR. JORGE MEYER FILHO

Na sposób nowoczesny urządzona klinika. Wzorowa czystość i higiena.
Up rzejmaobsługa. — Ceny przystępne.
Nowoczesny aparat Roentgena.—Sztuczne ultra-fioletowe promie-
nie słoneczne. — Zystoskopia i t. d.

Specjalność: Operacje, leczenie chorób kobiecych, pomoc przy porodach,
stosowanie sztucznego pneumothorax w cierpieniach płuc.
Godziny przyjęć: Od 10 do 11,30 i od 4 do 6 wiecz.

A. H. Asahi & Co.
Zakład kwiatarski
I SKŁAD NASION

Kwiaty i rośliny ogrod-
we wszelkiego rodzaju.
Sadzonki warzyw ogro-
dowych.

Zawiadamy Szan. Pub-
liczność, że nabyliśmy
sklep po s. p. W. Żagó-
łowicz i zapewniamy,
że w ten sam sposób jak
dawniej będzie obsłu-
wana nasza klientela.

Travessa Oliveira Bello 33

Caixa postal, 94 ■ Curityba — Paraná — Brasil.

Uterogenol
Doskonale lekarstwo na dolegli-
wości macicy i brak miesiący

ELIXIR DE NOGUEIRA
Jest używany skutecznie w nas-
ępujących chorobach:

skrofuły, bubony,
zapalenie macicy,
wycieki z uszów,
wywłóca, fistula ra-
ka syfilitycznego,
pryszczę, białe u-
pławy, wrzody i na-
rośle, świerzb, reu-
matyzm, plamy na
skórze, niedomaga-
nia wątroby, bóle
w piersiach, narośle
na kościach, pul-
sowanie tętnic i
wogóle wszystkie
choroby pochodzą-
ce ze krwi. Wielce skuteczny
środek oczyszczający krew.

BALSAM
Santa
Helena

Do nabycia we wszystkich
aptekach.

BÓL W PIERSI,
REUMATYZM,
BÓL ZĘBÓW,
NEURALGJĘ,
CIECIE
BRZUSZNE,
BÓL USZÓW,
ŚWIEŻERANY,
Leczy skutecznie

BRONCHITINA
“CHAVES”
JEST PRAWDZIWYM SPECYFIKIEM NA
KASZEL.

Fabryka Obuwia
ATAB
Miguel S. Atab

TRAVESSA OLIVEIRA BELLO, No. 17,
Curityba — Paraná

Posiada zawsze na składzie ogromny wybór obuwia męskie-
go, damskiego i dziecięcego po cenach bezkonkurencyjnych.
Przyjdźcie i przekonajcie się!

49—Cr.

Hotel Polski
(HOTEL MARTINS)
Marcina Jarugi

Curityba **ULICA RIACHUELO 114** Paraná
Vis á vis Pałacu Muncyjalnego róg placu Dr. Generoso Marques
Telefon, 989 — Caixa postal, 463 — Adres telegraficzny “HOTEMAR”.

Urządzenie pierwszorzędne w modnym żelazo-betonowym pałacy-
ku, z wszelkimi wygodami i higieną.
UCHNIA PIERWSZORZĘDNA. • CENY PRZYSTĘPNE. • SALÓN NA PRÓBY I WZORY.
9—Cr.

„A BRANDINA“

Wielka Fabryka parowa
cukierków, pastylek gum-
owych, pomadek, cukie-
ków pierwszorędnych itd.

Cukierki malinowe, kokosowe, mięto-
we, cytrynowe, ananasowe, truskaw-
kowe, bananowe, mleczna i gumowe.
Oprócz tych są jeszcze inne gatunki
specjalne, nowego formatu, które w
każdej chwili można nabyć po ce-
nach bardzo przystępnych. — Upra-
sza się Szanownych Kodaków o łas-
kawę przekonanie się, że są najtań-
sze i najlepsze w Kurytybie.
Każdy Polak powinien kupować tylko
cukierki z polskiej fabryki
„A BRANDINA“

Specjalność fabryki: Jaja Cukrowe i
BRACIA SOBANIA
Rua Nunes Machado, 300—304
Curityba — Telefon, 1423 — Paraná

CAFÉ
TOSCA
PURO
MARCA REGISTRADA

Palenie
i mienienie
TODESCHINI
& IRMÃOS

Av 7 de Setembro, 243 i 245
CURITYBA.

CENY OGŁOSZENI:
 Za jeden centymetr na stronach 8 i 9 1\$000
 Na 5, 6, 7, stronie za centymetr jednostronny 2\$000
 Na drugiej stronie 3\$000
 Na 10 stronie 4\$000
 Na pierwszej stronie 5\$000
 Cała 3-cia i 10-ta strona za jeden raz 300\$000
 Należności za ogłoszenia opłaca się z góry.

GAZETA POLSKA

W BRAZYLII

CENY OGŁOSZENI.
 Drobne ogłoszenia 100 rejsów za wyraz. Matrymonjalne 200 rejsów za każdy wyraz. Dla poszukujących pracy — bezpłatnie. Zniżka dla ogłaszających więcej niż jeden raz: od 2 — 5 razy 10 proc.; od 6 — 15 razy 15 proc.; od 16 — 25 razy 20 proc.; od 26 — 40 razy 25 proc.; od 41 — 52 razy 30 procent. Ogłoszenia Towarzystw polskich i nekrologi 50 procent zniżki za każdy raz. Należności za ogłoszenia opłaca się z góry.

Wieści z São Paulo.

Korespondencja.
ZŁOTY ŁAŃCUCH
 Dobrowolnego opodatkowania się na rzecz szkoły polskiej w S. Paulo.
 (Ciąg dalszy)
 Obywateli i Obywatelki w S. Paulo:

Marcinkowski Karol, Błoński Jerzy, Hawńska Helena, Holeski J. M., Kozakiewicz Rudolf, Wroński Edward, Brenda Andrzej, Markiewicz Dionizy, Wroński Kazimierz, Franciscone Ida, Franciscone Bruno, Wasilewski Michał, Ebersson Juljan, Tuzin Romaszko Napoleon, Mackiewicz Leon, Borkowski Michał, Tuzin Alfons, Poniatowski Antoni, Holodowska Elwira, Emko Stanisława, Stankiewicz Jan, Sadcewicz Antoni, Ajewski Hipolit, Biekiesz Aleksander, Stankiewicz Waclaw, Pożarski Wincny, Grigajtis Jadwiga, Raczycka Justyna, Zarajczyk Eugenja, Uszpolewicz Klemens, Romaszko Czesław, Lichtfeld Zofa, Raczkowski Józef, Dekarzewski Stanisław, Goncalves Theresa, Długolecki Antoni, Kolberg Feliks, Biernacka Józefa, Mrozowski Stanisław, Torba Mikołaj, Dyc Józefa, Klis Leon, Zycka Halina, Zdanowicz Marja, Rutkowski Piotr, Kościolkowski Władysław, Kozik Antoni, Goncalves José, Seguro Edvardo, Seguro Romão, Molak Jan, Bdnarek Leon, Podgórski Jan, Dabrowski Jan, Franciszka Zielńska, Maria Malys, Aleksander Mieszczak, Stanisława Zapolska, Józef Eug. Żak.

Kto następny?
 Miejscowi mogą się wpisać do «Obywatelskiej Rady Szkolnej» na zebraniu członków jakie się odbywają w każdą drugą niedzielę miesiąca o godzinie 5 ej po południu w domu Towarzystwa Polskiego. Kto nie może przybyć osobiście, proszony jest o podanie swego adresu, a zostanie wysłany pobra do jego domu. Poramięscowci proszeni są nadsyłać pocztę na adres: Agencia Consular da Polonia, Rua Itapetininga 18, São Paulo. Zarząd «Obywatelskiej Rady Szkolnej».
 J. M. Holeski prezes
 Wanda Biernacka, sekr. finans.

Specjalna policja w S. Paulo.
 Generał Waldomiro Lima odbył długą naradę z szefem policji w sprawie stworzenia w S. Paulo specjalnej policji na wzór rioskiej.

Deklaracje pana Mauricia Medeiros.

Pan Mauricio de Medeiros w wywiadzie udzielonym prasie, powiedział, że wierzy w utworzenie się rządów parlamentarnych, a co się tyczy zmysłu dyktatorskiego, to tak jak p. Borges de Medeiros przyszedł do przekonania, że bez wolności politycznej jest rzeczą niemożliwą sprawować rządy. W Brazylji — dodał — nikt nie może więcej myśleć, by mogły wyrósć formy autorytatywne, jak prezy-

dencjalizm z roku 91 go lub fantazje mniej lub więcej komiczne policyjnego faszyzmu.

Powraca były prefekt S. Paulo.
 Otrzymałszy nagłą wezwanie wyjechał z powrotem do kraju były prefekt S. Paulo, p. Godelfredo Silva Telles.

Nieustanna działalność Federacji Ochołników.

Federacja Ochołników Paulistańskich pracuje gorączkowo rozwijając działalność agitatorską dla pociągnięcia największej ilości obywateli do kwalifikowania się na wyborców. W ostatnich ulotkach rozdawanych między mieszkańców, między innymi znajduje się następujące zdanie: «Jeszcze na ścianach domów znajdują się afisze, na których postać żołnierza wskazuje palcem w twarz przechodnia jakby mówiła: «Pan ma obowiązek do spełnienia. Poradz się swego sumienia! Jeżeli młodzieniec, starzec i kobieta z S. Paulo poradziliby się swego sumienia, dosłyszeli by, że rozkazuje ono kategorycznie: — Współpracuj! Pokonaj swe ambicje, przezwycięż swą próżność. Zróbcie dla S. Paulo to, co tylko silne rasy mogą i winne uczynić.»

Policja działa przeciw nieustającym licytaczom.

Jednym ze środków najbardziej używanych w S. Paulo, celem wyzyskiwania podróżnych przybyłych z wnętrza Stanu, są tak zwane «nieustające licytacje» — prawdziwe sidła, w których prostaczekowie są wyzyskiwani nadzwyczaj zreszczeniem przez przedsiębiorców licytacyjnych i ich naganiaczy. Zaraz w pierwszym dniu rozpoczęcia kampanii przeciw takim zakładom licytacyjnym

JOSÉ MICHON proszony jest o podanie swego dokładnego adresu. Gotówkę otrzymaliśmy, lecz w liście oprócz nazwiska niema adresu gdzie zamówienie wysłać.
 ARCHOTE, Caixa Postal 2295 S. Paulo

Wypożyczalnia książek
 w języku portugalskim (Brazyljskim)
 Warunki przystępne dla każdego. Również sprzedaż najlepszych dzieł za gotówkę. Piszcie po katalogi. Pisać można w języku tak portugalskim jak i polskim.
 Adresować:
ARCHOTE
 Caixa Postal 2295
 São Paulo.
 Potrzebni Agenci

Przyślijcie swoją małą fotografię, a zrobimy Wam duży, artystyczny piękny portret.
 Poleca ramy do obrazów i portretów oraz ramki do fotografii i szkła. Obrazy religijne. Po bliższe informacje piszcie:
 ♦ FOTO ARTISTICA ♦
 Caixa postal 1965
 — SÃO PAULO —
 Potrzeba agentów w każdej miejscowości.

Kto przybywa do S. Paulo, niech zwiędzi nasz **Magazyn ubrań**
 Zawsze wielki wybór gotowych, jako też wykonujemy na zamówienia.
 Sprzedajemy detalnie i hurtownie, po cenach bardzo korzystnych.
M. FRISHMAN
 Rua Coto de Magalhães 72
 SÃO PAULO

uwleżono 20 naganiaczy, którzy operowali w czasie licytacji realizowanych w dzielnicach Braz i Luz.

Generał Waldomiro Lima wybiera się do Rio de Janeiro
 Generał Waldomiro Lima wybiera się w najbliższej przyszłości do Rio de Janeiro, by odbyć konferencję z panem Flores da Cunha interwentorem Stanu Rio Grande do Sul.

Wyrodna matka.

Policja w Santos uwieczniła niejaka Marję Carvalho, która ka towała swego synka, bijąc go w sposób niemiłosierny, a następnie przywiązywała go do drzewa w swym ogrodzie, zostawiając go w tej pozycji nieraz po kilkanaście godzin.

Przewiezienie ciała zmarłego polityka do Brazylji.

Zwłoki znanego polityka paulistańskiego znajdującego się od czasu stłumienia rokосу na wygnaniu w Portugalji, a który zmarł przed kilkoma dniami, zostaną przewiezione przez najbliższy statek, który będzie przejeżdżał przez port w Lizbonie do Brazylji. Dzienniki paulistańskie podają obszerną biografię zmarłego wygnańca.

Czy zakonnice mogą głosować.

Monsegnore dr. Francisco Bastos wikariusz katedry, mówiąc z jednym przedstawicieli prasy paulistańskiej oświadczył, że prośba o kwalifikację na wyborcyne, wniesione przez zakonnice niema w sobie nic nadzwyczajnego, gdyż zakaz brania udziału w wyborach przez kler katolicki był wydany przez papieża Leona XIII, jako protest przeciw anektowaniu państwa kościelnego przez Włochy. Dziś, gdy Rząd Włoski uznał suwerenność papieskiego miasta Watykanu, powód wstrzymywania się od głosowania nie istnieje. Zreszcza można znaleźć przykład klaszyczny, że Kościół interesuje się tem by wyznawcy spełniali swe obowiązki obywatelskie. Raz gdy ubiegało się do pewnego parlamentu o mandat dwóch kandydatów, jeden socjalista, a drugi umiarkowany; socjalista zdołał uzyskać swym wpływem, że na znac ono wybory na niedzielę rano, by katolicy, którzy są zobowiązani w ten dzień być na Mszy Św. nie mogli spełnić swego obowiązku obywatelskiego. Papież Pius X rozstrzygnął wówczas kwestję, zwalniając wiernych od obowiązku wysłuchania w ten dzień Mszy Św. Dał on nawet rozkaz, by zakonnice z najostrożniejszych nawet reguł, a któreby chciały zgłosić się do urn wyborczych, miały dozwolone to uczynić bez żadnych przeszkód ze strony swych przełożonych.

Zbiór bawełny w Stanie S. Paulo.

Rozpoczął się zbiór bawełny w Stanie S. Paulo z bardzo dobrymi widokami, gdyż czas jest niezwykle sprzyjający, a obrachowuje się że tegoroczny zbiór osiągnie wysokość 35 tysięcy kilogramów. Tak co do jakości bawełny jak i długości włókien o becy zbiór można zakwalifikować jako jeden z najlepszych w ostatni m dziesięcioleciu. Komisja klasyfikacyjna oblicza, że wartość wywozu bawełny, tak zagranicę, jako też do innych stanów brazylijskich dojdzie napewno w tym roku do wysokości, wahającej się między 10 ma i 15 ma milionami.

WARSZAWA. Imieniny Marszałka Piłsudskiego, były obchodzone w całym kraju, nadzwyczaj uroczyste.

Złota Księga „Gazety Polskiej“
 Zapłacili za rok 1933 nast. panowie:

- Jan Wolski
- Luiz Wolski
- Tom. Wolski
- Wł. Waberski
- Ant. Marczyński
- Antonja Mikosz
- Wiktoria Rostkowska
- Karol Kasprzak
- Feliks Wasicki
- Wal. Goreczny
- Jan Kondratowski
- Stan. Gołębiowski
- Wł. Orzechowski
- Winc. Kubiak
- Ewaryst Komaszynski
- H. Wroński
- Towarzystwo B. Orł. w Rio Gr.
- Rysz. Roch
- Jan Waśniewski
- Jakób Szydłowski
- Kaz. Krawiec
- Wicenty Czyciakowski
- Waw. Stadykowski
- Er. Błkonowski
- Stan. Buba
- Piotr Klapeuch
- Fr. Krzewnicki
- Józef Pałkowski
- Fr. Kostecki
- Adam Petrykowski
- Teofil Milczewski
- Feliks Dunajski
- Eug. Żongołłowicz
- Wojc. Stężowski
- Leon Majewski
- Antoni Piórski
- Albin Tomaszewski
- Wł. Stankowski
- Feliks Macioszek
- Fr. Pałkowski
- Jan Mrais
- Marja Masłowski
- Jak. Rugeński
- Józef Dudek (Rio Gr.)
- Tow. Rolnic. Agua Branca
- Błaskowski (Polonia)
- Bron. Żelazowski
- Waclaw Piotrowski

Rio de Janeiro.
Oświadczenie generała Flores da Cunha.

Generał Flores da Cunha oświadczył, że w Stanie Rio Grande do Sul zwolennicy Rządu otrzynają 70 procent głosów, a przeciwnicy zaledwie 30 procent głosów. Przesunięcie terminu wyborów jest niedopuszczalne.

Choroba Arcybiskupa.

Ks. Arcybiskup Pará D. Antonio Lustoza zachorował ciężko i znajduje się w szpitalu Santa Casa w Bolem.

Protesty

W imieniu Zarządu Towarzystwa Oświatowo-Rolniczego „Zgoda” w Rio Claro, Kolonja Druga (poczta Marechal Mallet) składam protest Zarządu Towarzystwa z powodu zajęcia przez Prezydium C. Z. P. stanowiska, nie odpowiadającego naszej dumie narodowej i poczuciu solidarności państwowej. Stanowisko Prezydium C. Z. P. wobec oszczerczych napadów gazety kurytybskiej „Correio do Paraná” na nasze placówki konsularne — nie zgadza się pojęciem o godności narodowej.

Henryk Trzaskowski sekretarz
 Kurytyba, 22 marca 1933 r.

Towarzystwo im. Tadeusza Kościuszki w Rio Claro Kolonja Czwarła. Towarzystwo nasze przyłącza się do Towarzystw Polskich, które protestują przeciw napaściom w dzienniku „Correio do Paraná” na Polaków i na nasze placówki dyplomatyczne i konsularne.
 Uważamy, że ci co to piszą, idą na pasku wrogię nam propagandy.
 Antoni Ogrodowski prezes
 Józef Błazczyk skarbnik

„Junak prowadzi w Mistrzostwach Lekkoatletycznych Parany”

DOMAŃSKI, DOBRZAŃSKI, WIŚNIK i KOSSOBUDZKI MIRTRZAMI PARANY.
 W niedzielę dnia 19 b. m. pop. na boisku sportowym Atletico Paranaense odbyły się zawody lekkoatletyczne o mistrzostwo Parany.
 Z zawodach brali udział najlepsi zawodnicy z klubów: Coritiba, Teuto, Atletico-Paranaense, Junak i Handwerker.
 Po pięknej walce Junacy zajmują 4-ry pierwsze miejsca, 3-drugie, 3-trzecie i 1 czwarte.
 RZUT DYSKIEM: 1 miejsce — Stefan Dobrzański — Junak, 34 m. i 55 cm.
 2 miejsce — Mieczysław Celiński — Junak 31 m. 94 cm.
 SKOK WDAL: 2 miejsce — Michał Kania — Junak 5 m. 79 cm.
 3 miejsce — Bruno Cichoń — Junak 5 m. 75 cm.
 W rozgrywce Cichoń skoczył 5 m. 89 cm. t. j. o 4 cm. lepiej od zawodnika, który zajął 1-sze miejsce.
 RZUT MŁOTEM: 4 miejsce — Mieczysław Celiński — Junak
 BIEG 200 M.: 1 miejsce Karol Domański — Junak, czas 25. 1/5.
 3 miejsce Polan Kossobudzki
 400 M. Z PŁOTKAMI 1 miejsce — Polan Kossobudzki — Junak, czas 1.7
 1500 M.: 1 miejsce — Józef Wiśnik — Junak czas 4.31 1/5.
 3 miejsce — Jan Wiśniewski — Junak
 SZTAFETA 4x400: 2 miejsce Junak w składzie; Roguski, Kania, Sobociński i Kossobudzki.
 Na ogólną ilość punktów 76, Junacy zdobyli 36
 Teuto zdobyli 20
 Coritiba 18
 Handwerker 2
 U Junaków było widać poświęcenie i wielką chęć zwycięstwa, zaco należą im się uznanie.
 Organizacja zawodów, która spoczywała w ręku p. Sobocińskiego, była bardzo dobra.

Podróż kapitana João Alberta do Recife,

Dziennik «A Noite» donosi, że kapitan João Alberto w końcu miesiąca wyjedzie do Recife, celem postawienia swej kandydatury do Konstytuanty.

Pan Borges de Medeiros opracował nowy plan Konstytucji.

Pan Borges de Medeiros przedstawił swym przyjaciołom plan Konstytucji, który opracował w ostatnich czasach. Plan popiera silnie powagę prezydencką, lecz przyznaje wielkie prerogatywy parlamentowi j.n. obowiązek ministrów, jawienia się przed Kongresem, prawo deputowanych do wnoszenia interpelacji, dymisję gabinetu etc. Plan również przewiduje mianowania prezydenta Gabinetu Ministerjalnego przez prezydenta federalnego.

IMPRESA KINEMATOGRAFICZNA — A. MATTOS AZEREDO

Teatr Avenida
 We czwartek, o godz. 8-iej wiecz.

O Galã da noite
 Wytwórní Metro Goldwyn Mayer
 Charlotte Greenwood i Irene Burcell

„Teatr Palacio”
 W czwartek:

Mademoiselle Nilouche
 Operetka Meilhca i Millaud'a w przystosowaniu kinematograficznem.
 W niedzielę:
 Avenida i Palacio
 Godz. 8,30 Godz. 8

Almas Peccadoras
 Wytwórní Metro Goldwyn Mayer
 Jean Granford
 Dnia 6-go w czwartek
Ultimo Vôo
 Richard Barthelmess

Kto chce mieć dobrą i tania, używaną, prawie nową MASZYNĘ DO SZYCIA
 niech się zwróci do
Casa ADÃO
 Właściciel A. Bocewicz
 Rua Conselheiro Ramalho 270
 (Róg Avenida Brigadeiro Luiz Antonio)
 Tramwaje 3, 5, 30, 40 i 47. Telefon 7-6191
 SÃO PAULO

Duży wybór maszyn do szycia do użytku domowego, jako też przemysłu, używane po cenach niskich; ręczne od 45\$ i nożne od 125\$ i wyżej, Singera i innych najlepszej marki fabryk. Nowe maszyny Singera dajemy na spłaty miejscowym. Pozamiejscowym odbiorcom wysyłamy bez doliczania opakowania i dostawy op. kolej. Na żądanie wysyłamy katalogi maszyn.